

Takhasos

Monthly 184-185

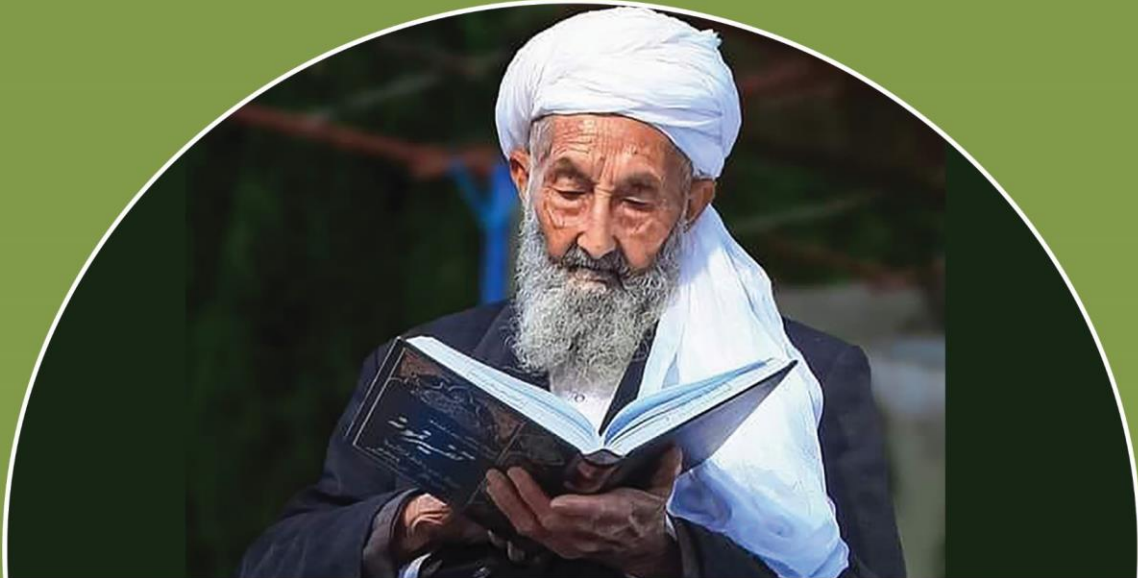
تخصص
هنامه

شماره ۱۸۴ / ۱۸۵ دور سوم قوس / جدی ۱۴۰۲ خورشیدی

مطابق با دسامبر / جنوری - ۲۰۲۳ / ۲۰۲۴ - میلادی

به مناسبت درگذشت
مولانا نجیبی کروخی

ماہنامہ
تخصص
روزنامه‌های افغانستان

روز جهانی کودک؛ کودکان افغان
و مشقت‌های زنده‌گی

برگزاری
هشتمین
جشنواره ملی
« گل زعفران »
در هرات

برگزاری نمایشگاه
صنایع دستی خانمها

سرک سازی اساس رشد اقتصادی !

تأمین ارتباطات بین نقاط مختلف کشور زمینه‌ی رشد اقتصادی و خدمات رسانی در عرصه‌های مختلف را برای شهروندان مساعد می‌سازد.

متأسفانه طی سال‌های بحران و جنگ که حدود نیم قرن در کشور ما دوام کرد نه تنها کارهای اساسی برای اعمار شاهراه‌های جدید شروع نشد، بلکه سرک‌ها و پل‌های اعمار شده قبلی هم به دلیل عدم حفظ و مراقبت و جنگ‌ها قسماً و بعضاً و کلاً تخریب شد.

در دوران جمهوریت با سرازیر شدن پول‌های میلیارد دالری با آنهم ما شاهد کارهای اساسی در این عرصه نبودیم، نمونه‌ی مثال آن مسیر سالنگ بود که نتوانستند آن را حداقل به شکل که امروز ترمیم گردید، ترمیم کنند.

شاهراه کابل قندهار هم به قیمت گزاف در اوایل جمهوریت ترمیم و اعمار شد اما به علت کیفیت بسیار پائین طی دو سال بعد از افتتاح تخریب شد.

سرک حلقوی مسیر هرات، بادغیس، فاریاب هم به دلیل کلاهبرداری شرکت قرار دادی خارجی نیمه کاره رها شد که تا حالا همچنان بحال خود باقیست.

اصل عمده در اعمار و حفظ و مراقبت جاده‌های خورد و بزرگ امنیت و کنترل وزن موترهای باربری است. خوشبختانه امروز امنیت تأمین است و مسوولین امور هم در قسمت ترمیم و اعمار جاده‌ها علاقمندی زیادی دارند.

ازینکه تقریباً در تمام افغانستان هیچ شاهراهی با معیارهای بین‌المللی امروزی وجود ندارد و همچنان سرک‌های ولسوالی‌ها به مراکز و ولایات هم به شکل پخته و اساسی اندک است.

بناءً امارت اسلامی باید با طرح‌های جدید جاده سازی قدم‌های اساسی بردارد و بودجه کافی در این بخش اختصاص دهد.

تقویت وزارت فواید عامه و بخش حفظ و مراقبت جاده‌های آن وزارت گام اساسی بشمار می‌رود.

تازمانیکه بخش خصوصی توانمندی‌های واقعی بیشتری در عرصه سرک سازی پیدا کنند، خوبست سکتور دولتی در این عرصه مسوولیت اعمار و حفظ و مراقبت را بدوش داشته باشد، نمونه مثال آن (اداره انکشاف ملی) است که بسیار موفقانه در عرصه نوسازی و بازسازی پروژه‌های بزرگ موفقانه عمل کرده است.

امیدواریم با طرح و تطبیق برنامه‌های اساسی در حصه‌ی جبران عقب مانده‌گی‌های نیم قرن گذشته همه‌ی ملت افغانستان باهم به موفقیت‌های بزرگی نایل گردیم.

عناوین

- ۱) سرمقاله ۱
- ۲) تزکیه و احسان ۳ و ۲
- ۳) به مناسبت درگذشت مولانا نجیبی ۵ و ۴
- ۴) بررسی علل کاهش تنوع حیات ۸ و ۶.۷
- ۵) کارگاه آموزشی: تکنالوژی و تحقیقات ۹
- ۶) جاپان حدود ۷ میلیون دالر به بخش ۱۰
- ۷) برگزاری نمایشگاه صنایع دستی خاتم‌ها ۱۱
- ۸) روز جهانی کودک؛ کودکان افغان و ۱۲ و ۱۳
- ۹) خدمات پُستی در افغانستان ۱۴ و ۱۵
- ۱۰) کارگاه آموزشی: نقش مساعدت‌های ۱۶
- ۱۱) نگرانی باشنده‌گان هرات از افزایش ۱۷
- ۱۲) برگزاری هشتمین جشنواره‌ی نخل ۱۸ و ۱۹
- ۱۳) دولت افغانستان استراتژی برای تقویت ۲۰
- ۱۴) در سال سقوط رکوردها اقلیم ۲۱ و ۲۲
- ۱۵) چگونه توانایی‌های مغز را در شش ۲۳، ۲۴ و ۲۵
- ۱۶) قول گام‌های بلند در جهت حذف گازهای ۲۶ و ۲۷
- ۱۷) رقابتی داغ از قلب تاریخ؛ چرا پیروزی ۲۸ و ۲۹
- ۱۸) مناقشه بر سر تندیس‌های پارتون ۳۰
- ۱۹) جواز نان کمتر در فضای عمومی سوال ۳۱ و ۳۲

صاحب امتیاز: شورای متخصصان

مدیر مسئول: الحاج محمد رفیق شهیر

هیئت تحریر: محمد ناصر رهیاب،

سید معیدالحق موحدی، عبدالرحیم امید،

دکتر عبدالقیوم قائم، انور شاه یوسفی و صلاح‌الدین جامی.

گزارشگر: فروزان فروغ خاوری

طراح جلد و صفحه آرایی: عبدالحق مرادی

تیراژ: - ۱۰۰۰ جلد

قیمت ۲۰ افغانی

نشانی: دفتر شورای متخصصان هرات،

جاده به‌زاد « به‌زاد ۵ »

بزرگوار حسان

(قسمت سوم)

عبداللطیف محمدی

تربیت روحی

بشر با مطالعات و تحقیقات وسیعی که انجام داده به این نتیجه رسیده که آرامش و سعادت و توازن مطلوب در زندگی وابسته به بُعد روحی و ارتباط خوب با هم‌نوعان است. تحقیقات نشان می‌دهد که بشر زمانی خوشبخت است که با دیگران رابطه نیک داشته باشد و از حالت انزوا بیرون شود. رابرت والدینگر که داکتر صحت‌روانی در دانشگاه هاروارد آمریکا است تحقیقات وسیعی را دنبال کرده است - او چهارمین مدیر این تحقیقات است. این مطالعات روی ۷۲۴ تن صورت گرفته و مدت ۷۵ سال طول کشیده است و یکی از طولانی‌ترین مطالعات درباره سعادت و خوشبختی انسان‌ها است. او بر این باور است که تحصیلات عالی، داشتن مادیات و نام و شهرت و ... سعادت و آرامش درونی به بار نمی‌آورد ۱.

نتیجه این تحقیق، سه درس بزرگ برای انسان‌ها دارد که باعث خشنودی و خوشحالی آنها است:

الف: روابط اجتماعی با خانواده و دوستان خوب؛
ب: تعداد دوستان و کمیت روابط مهم نیست

بلکه کیفیت آن مهم است؛

ج: داشتن روابط خوب نه تنها باعث بهبود جسم انسان بلکه مغزمان را نیز محافظت می‌کند.

پس این‌یک حقیقت انکار ناپذیر است که معرفت پروردگار و ارتباط با او و مخلوقات او، توازن و اعتدال و تربیت درست روحی می‌تواند آرامش واقعی را به انسان امروزی به بار بیاورد؛ بنابراین، تربیت روحی یکی از مبانی و مقاصد تصوف و عرفان بلکه قسمت عده‌ی برنامه و راهکار آن در محور همین مسئله است. از همین رو بسیاری عرفان اسلامی را بر سایر طرق ترجیح می‌دهند چون عرفان مملو از آرامش، خوش‌بینی، تسلیت بخشی و محبت است.

روح هر انسان در اصل خود اعتراف به بندگی خداوند دارد اما طبیعی است که بر اثر آمیزش با حالات نفسانی و جسمانی و همچنین تحت تأثیر فضای پیرامون می‌تواند تحت فشار قرار گیرد و اصل خویش را فراموش کند.

حدیثی متفق علیه به روایت مشکاة‌المصابیح از پیامبر گرامی اسلام (ص) روایت است که اشاره به تربیت روحی و معنوی دارد.

تأثیرپذیری انسان از تربیت خانواده، محیط و جامعه از نگاه علمی و تجربی ثابت است؛ این تأثیرپذیری او در جهت مثبت و یا منفی قابل‌انکار نیست. نظام تربیتی تصوف در متمرکز کردن انسان به اصل معرفت و بندگی خداوند است، حضرت مولانا می‌فرمایند:

هر کسی کو دور ماند از اصل خویش

باز جوید روزگار وصل خویش

در این مکتب انسان‌ساز است که دور ماندن از «اصل» یعنی معرفت و قُرب درد بزرگی است و دواى آن، رجوع به «وصل» یعنی آراسته شدن به کمال بندگی است؛ اما این وصلت و تربیت روحی و راهکارهای دست‌یابی به آن کار ساده‌ای نیست:

محال است سعدی که راه صفا

توان رفت جز در پی مصطفی

امام ربانی در یک مکتوب می‌فرمایند: عقول ما بی‌تأیید انوار نبوت از این کار معزول است و افهام ما بی‌توسط وجود انبیاء (ع) از این معامله دور."

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

احسان

اگر نگاهی به احادیث گهربار پیامبر اکرم (ص) بیندازیم می‌بینیم که ایشان همراه باایمان و اسلام، درجه و مرتبه خاصی را که بالاتر از اسلام و ایمان است ذکر می‌کند و آن را به «احسان» تعبیر می‌نماید. منظور از احسان، کیفیتی از یقین و حضور قلب است که هر صاحب ایمان برای حصول آن باید بکوشد و اشتیاق به آن در قلب هر فرد مؤمن همواره موج زند.

از رسول اکرم (ص) پرسیده شد که احسان چیست؟ در پاسخ فرمودند: ان تعبدالله کانک تره فان لم تکن تره فانه یراک. متفق علیه (احسان آن است که خدا چنان بپرستی که گویی او را می‌بینی و اگر این‌رویت به تو دست ندهد، چنان باشی که او ترا می‌بیند).

چنان با ذات حق خلوت‌گزینی تسرا او بیند و او را تو نبینی

از لایه‌لای تعلیمات پیامبر گرامی اسلام می‌توان شریعت اسلامی را به دودسته تقسیم کرد: دسته اول افعال و علوم ظاهری مانند احکام و مناسک دینی، علم تفسیر و حدیث و فقه و استنباط مسائل و جزئیات آن‌هاست و دسته دوم: حالت‌های باطنی که با ادای اجرای اعمال یادشده، همراه است و رسول اکرم (ص) در قیام و رکوع و دعا و تمام عرصه‌ها و مراحل زندگی گهربار خویش، پایبند آن‌ها بودند، مانند اخلاق و احتساب (امید داشتن به مزد و ثواب اخروی در برابر اعمال نیک). همچنین فضایل اخلاقی مانند صبر و توکل، زهد و استغنا، ایثار و سخاوت، ادب و حیاء، خشوع و خضوع، انابت و تضرع،

عجز و فروتنی در حال نیایش و دیگر کیفیات باطنی و اخلاقی آکنده از ایمان.

از حضرت ابوسعید ابوالخیر در «اسرارالتوحید فی مقامات الشیخ ابوسعید (رح) نقل است که می‌فرمایند: تصوف دو چیز است:

- یکسو نگرستن
- یکسان زیستن

یعنی بندگی خدای هستی و ساده زیستی. این علماء ربانی بودند که در هر دوره‌ای از ادوار تاریخ اسلامی، عامل ایجاد و گسترش عشق و عطوفت و تلاش بودند و خدمات ارزنده آن‌ها به جامعه بر کسی پوشیده نیست. برای معلومات بیشتر در این زمینه می‌توانید به کتاب «تزکیه و احسان» از علامه ابوالحسن علی ندوی (رح)، «معرفت و معنویت» از دکتر یوسف قرضاوی و کتاب «نگرشی بر خدمات سیاسی، علمی، اصلاحی و تربیتی صوفیه کرام در ادوار تاریخ» از شیخ‌الحدیث محمد اسماعیل محب مراجعه کنید. در این کتاب‌ها به جوانب مختلف تزکیه و تصوف و خدمات صوفیه پرداخته شده است.

پی‌نوشت‌ها:

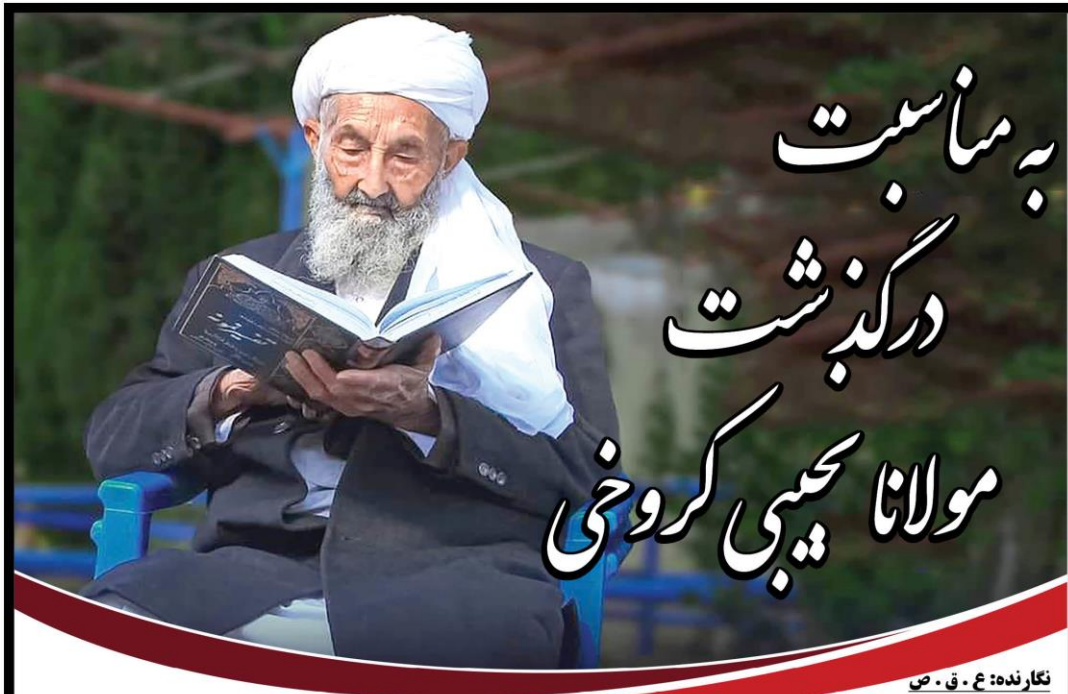
۱. Robert Waldinger. TED Talk, .

Nov ۲۰۱۵

۲. «واذ اخذ ربک من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم واشهدهم علی انفسهم الست بریکم قالوبلی شهدنا» الاعراف / ۱۷۲ (یاد کن چون گرفت پروردگار تو از بنی آدم از پشت ایشان اولاد ایشان را و گواه گردانید ایشان را بر ذات ایشان گفت آیا نیستم پروردگار شما گفتند آری هستی گواه شدیم)

۳. عن ابی هریره رضی‌الله عنه قال قال رسول‌الله صلی‌الله علیه و سلم ما من مولود الا یولد علی الفطره فابواه یهودانه او ینصرانه او یمجسانه. متفق علیه / مشکوٰۃ المصابیح.

ادامه مطلب در شماره بعدی

به مناسبت درگذشت مولانا محیی کروی

نگارنده: ع. ق. ص

نجیبی شنیدم که می‌فرمود: «انسان موجود اجتماعی و نیازمند تأمین روابط با هموعان خویش است؛ اگر به لباسی که در تن داریم نظر اندازیم، می‌بینم که هر یک از تار و تکه و تکمه‌اش ... دست آورد مجموعه‌ای از انسان‌هاست که در کنار هم قرار گرفته و به نام لباس زینت وجود مان شده است؛ پس برای دوختن لباسی زیبا برای زندگی اجتماعی خویشتن، باید همه دست در دست هم نهیم»

از آنجای که همزیستی مهرآمیز و سودمند با اجتماع، خواسته‌ها مقتضیات خود را دارد، و انسانی می‌تواند جای در دل‌ها باز کند و همزیستی مهرآمیز و مفید داشته باشد، که این خواسته‌ها و مقتضیات را مراعات کند؛ تبسم، بردباری، مهر، گذشت، احترام، انس، کرم و... از مهمترین این خواسته‌ها و مقتضیات است؛ و مولانا نجیبی با همین صفات توانسته در دلها نفوذ کند؛ استاد عبدالعزیز فائز مدیر دارالعلوم شاه ولی‌الله دهلوی، یک تن از شاگردان مولانا نجیبی می‌گوید: «حلم و بردباری و گذشت را در وجود استاد با کامل‌ترین صورتش یافتیم، تا آنجا که هرگز قهر و خشم‌شان را به یاد ندارم که بر من و یا شاگرد دیگری روا داشته باشند. خوب به یاد دارم بی‌ادبی یکی از شاگردان را که بر استاد صدا بلند کرد؛ ولی از جانب استاد، با کامل بزرگواری و گذشت استقبال شد.»

آقای فائز در ادامه می‌گوید: «عفت کلام، صفای دل، قناعت، سخاوت‌مندی، عزت نفس، ایجاز در سخن و حضور با برکت علمی که از هر مجلس‌شان می‌توان سخن جدیدی آموخت، از صفاتی است که آن را می‌توان نبوغ رهبری و پیشوایی برای مردم خواند.»

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

بزرگی بشر در تقوا و پرهیز گاری است، و این ریشه در قرآن کریم دارد، و مولانا نجیبی آراسته با این الگو، به هر جا قدم گذاشته است، تغییر آورده و اندیشه‌ها را دگرگون ساخته است.»

آقای روند در ادامه می‌گوید: «مولانا نجیبی دین‌داری را به طمع دنیا خواهی و زر اندوزی انتخاب نکرده است؛ از این رو، در دل مردم خانه دارد، و با آنکه اهل فضل و دانش و تقوا است، شعارش این است که «حضور در پیشگاه خدا چالاک‌ی را بر نمی‌تابد؛ پس همان گونه جلوه کن که هستی» روند می‌گوید: «تا آنجای که مولانا نجیبی را می‌شناسم، او اولین کسی است در این خطه که بر تفاوت‌های تفرقه انگیز مذهبی، خط بطلان کشیده و الگوی خوب معرفت اسلامی است. دغدغه‌اش بازسازی اندیشه دینی و همزیستی با دیگران را تأکید می‌کند، تصویری که او از دین داری عاقلانه ارائه می‌دارد، این است که یک دین دار واقعی اندیشه را با اندیشه پاسخ می‌گوید، نه اینکه بازار جدل را گرم کند. آنچه از مولانا نجیبی آموختم این است که جهان بینی دینی وقتی کامیاب می‌شود که دین را در روشنائی تاریخ دور و نزدیکش مطالعه کنیم.»

ارزنده ترین سخنی که می‌توان از مولانا نجیبی آموخت این است که «خدا، خدای همه بشر است پس در برخورد خود با نوع بشر توجه کنید!» این سخن دیگری است که آقای روند از خرمن اندیشه‌های مولانا نجیبی تقدیم مدارد!

انس با جامعه و مردم و در آمیختن با ملت از صفات بارز دیگری است که مولانا نجیبی در میدان اندیشه و عمل بدان تأکید می‌دارد؛ حاجی عبدالقیوم اسحاق سلیمان یک تن از متفکرین ولایت هرات می‌گوید: من از مولانا

در جهانی که رسم بر آن است تا همیشه از مردگان سخن بگویند و رفتگان را معرفی بدارند؛ بر آن شدم تا یکی از زنده دلان زنده، و فرهیخته‌ای از فرهیختگان دیار خویش را به معرفی بگیرم، این فرزانه‌ی ورجاوند، از شهر خود ما و دیار دریا دلان، هریوای باستان است. هرچند خود از محضر این عالم گسترده دانش و معرفت، اهل ادب و سخن، و نکته‌دان حکیم، استفاده‌ها برده‌ام؛ ولی این نگارش را نخست با استناد و شهادت کسانی که در مجلس انس و خوان فضل این عالم بزرگوار بیشتر نشستند، به رشته می‌کشم؛ و در اخیر چند صفت بارز این فرزانه مرد را تمرکز بیشتری می‌کنم؛ این گرانمایه استاد و عالم ربانی کسی نیست مگر مولانا غلام محمد نجیبی کروی که به حق در کרוخ نگنجیده و صیت شهرت‌شان مرزهای وطن را در هم نوردیده است.

به شهادت همه کسانی که با مولانا نجیبی معرفت دارند، یکی از صفات بارز این عالم ربانی دریا دلی و وسعت آغوش است. در خوان اندیشه‌های بکر مولانا نجیبی از هر طیفی که نشسته، بی‌بهره بر نخاسته است. همه کس را بر معیار انسانیت سنجیده و تعصب ایدئولوژیک مرسوم و حاکم بر زمانه، نتوانسته است، بین مولانا نجیبی و توده‌ها و طیف‌های مختلف جامعه، دیوار بکشد؛ او «بر ارکان شریعت سقف معیشت نرزد، و رسالت خویش را تجارت نپنداشته است» بلکه از قوت خود برای قوت دین مایه گذاشته است. آقای روند یک تن از خوشه چین‌های خوان معرفت نجیبی می‌گوید: از کودکی با این شخصیت فرزانه آشنایی دارم، طی نیم قرن میراث پدر را خرج مدرسه و تربیت فرزندان این وطن کرد. الگویی فکری مولانا نجیبی این است که:

ادامه مطلب ...

آقای روند پیرامون شخصیت اجتماعی مولانا نجیبی چنین شهادت می دهد: «مهربانی، خوش مجلسی، انس، مهمان نوازی صفات مردی است با اندام نحیف و روح بلندی بنام نجیبی که از هیچ کس نا راحت نمی شود، روزی و در مناسبتی از ایشان پرسان شد که: جناب مولانا آزرده شدید؟ در جواب گفت: اگر آزرده شوم باید تنها بمانم!»

مولانا نجیبی از این که قرآن بر خلاف اهدافی که برای آن نازل شده است مورد استفاده قرار می گیرد سخت دل نگران است و از کسانی که آیات خدا را به بهای ناچیز دنیا می فروشند، دلگیر و پیوسته اظهار ناخشنودی می کند. و این آیه را تقدیم شان می کند: (إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) [بقره ۱۷۴] «کسانی که آنچه را خدا از کتاب (آسمانی) نازل کرده است، پنهان می دارند و آن را به بهای کم (و ناچیز دنیا) می فروشند، آنان جز آتش چیزی نمی خورند و روز رستاخیز خدا (از آنان روگردان بوده و) با ایشان سخن نمی گوید و آنان را پاکیزه نمی دارد. و ایشان را عذاب دردناکی است.»

تا این جا با استناد سخنان بعضی از دوستان، اندکی از جناب مولانا نجیبی سخن گفتم؛ اما در ادامه بحث می خواهم بعضی از صفات مولانا نجیبی را که برای اهل دانش بخصوص روحانیون و پیشوایان دینی ضروری است، و متأسفانه کمتر بدان توجه می شود، حتی و بعضی از روحانیون بکلی از این صفات بی بهره هستند، انگشت بگذارم و کمی بیشتر بدان بپردازم؛ چون بدین باورم که اگر پیشوایان دینی از این صفات بی بهره باشند، رسالت اصلی شان را که روشنگری در پرتو ارزش های وحیانی و رهنمودهای نبوی است نمی توانند به انجام برسانند.

یکی از این صفات مهم که در وجود مولانا نجیبی جلوه گر است، تبسم و گشاده رویی است، تبسم از صفات مهم صاحب رسالت آسمانی صلی الله علیه و سلم و جلوه ای جمال تمام دعوتگران ربانی می باشد. سیما و صورت انسان، آینه تمام نمای قلب و نخستین جلوه های اخلاق ایمانی و کوتاه ترین و بی هزینه ترین راه نفوذ در دلهاست. از همین رهگذر است که زندگی پیامبر صلی الله علیه و سلم همه اش تبسم است و قبل از اینکه بگویند «تبسم تو به رخ بردارت صدقه است» خود دنیا را سرشار از تبسم کرده اند؛ استاد (عبدالله نجیب سالم) یک تن از دانشمندان کشور کویت، پژوهش علمی تقریباً دو صد صفحه ای دارد، تحت عنوان (إِتِسَامَاتٌ بِنُورِئَةٍ) «تبسم های نبوی» که در سایه نبی رحمت نشر شده است. وقتی به این پژوهش نظر اندازیم اهمیت تبسم را در زندگی یک دعوتگر مصلح و عالم دین و کسی که می خواهد جامعه را با اخلاق انسانی سامان ببخشد، روشن می سازد.

بدون شک مولانا نجیبی در گشاده رویی و تبسم پروری از پیامبر «ص» الگو گرفته اند. من وقتی می بینم همه کسانی که مولانا نجیبی را می شناسند و در مجلس انس شان نشستند، و از محضرشان کسب دانش و فیض کردند، ایشان را چون جان دوست می دارند، تعجب نمی کنم؛ زیرا همین تبسم و گشاده رویی و خوش مجلسی است که راه را برای محبت مولانا نجیبی به سوی دلها باز کرده است. در جامعه ای که ترش رویی و چهره های در هم کشیده متأسفانه با آموزش دینی همراه شده است، وقتی مردم می بینند تعداد انگشت شماری از علمای ربانی مانند مولانا نجیبی با تاسی از پیامبر «ص» چهره هاشان با تبسم جلوه گر است، دل را خانه ای محبت شان می سازند. صفت وزین دیگری که در وجود مولانا نجیبی جلوه می کند، تواضع و فروتنی است.

این صفت نیز از صفات پیامبران الهی و صاحب رسالت بزرگ آسمانی محمد مصطفی «ص» و همه دعوتگران راه حق است. خداوند به پیامبرش امر می فرماید: (وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ) (التجر: ۸۸) «در برابر مسلمانان فروتن باش.» نمی خواهم در حق کسی مبالغه کنم، کسانی که مولانا نجیبی را می شناسند می دانند که این عالم فرزانه در تواضع، فروتنی و بی تکلفی از مصداق های آیه ای مبارکه فوق الذکراند. صدر نشینی، بلند پروازی، به رخ کشیدن دانش و آگاهی خود، زیر سوال بردن دانش و علمیت دیگران، ردیف کردن القاب برای خود، و به چنل کشیدن مباحث اختلافی و فرعی که سلاح شهرت طلبان است، هیچ گاه کسی پیرامون مولانا ندیده در مجلس شان نشینده و نمی تواند در زندگی شان ثابت کند.

سرانجام سومین صفت، نه آخرین صفت مولانا نجیبی که می خواهم نگارش را با آن خاتمه ببخشم، کم گویی و حکیمانه سخن گفتن مولانا است. فضل این صفت هم

به محبوب دلها صلی الله علیه و سلم بر می گردد، احادیث و رهنمودهای پیامبر «ص» یعنی سخنرانی های ایشان، که اکثراً کوتاه ولی پرمغز و پرمحتواست. حتی بعضی با یک یا دو جمله خلاصه می شود و اصطلاح «جوامع الکلم» در علم حدیث، به عنوان صفت پیامبر «ص» مورد مطالعه قرار می گیرد و حکایت از کوتاه و شیوا سخن گفتن و پر محتوا بودن رهنمودهای، پیامبر «ص» دارد.

بهترین میراث پیامبر همین صفات والا و اخلاق نیکو است، مولانا نجیبی هم با سخنرانی های کوتاه؛ اما شیوا و پر محتوا و مراعات زمان و مکان در سخن، شهرت دارد، و این بهترین ارثی است که از محبوب دلها بدیشان رسیده است. در زمانی که رسم بر آن است تا هر کسی در هر مجلسی رشته ای سخن را بدست گرفت، دوست دارد حد اکثر زمان آن مجلس و مناسبت را او سخن براند، مولانا نجیبی چون بر سکوی سخن ایستاده شود، کوتاه اما رسا و با حکمت سخن می گوید، و با ادبیات منحصر به فردش جان کلام را در چند جمله، در گوش جان شنونده می ریزد. ادبیات روان و بدون تکلف؛ اما آهنگین با سجع و قافیه، خصوصیت کلام مولانا نجیبی است، در نوشتن نیز بیشتر اوقات نثرشان مسجع است؛ ولی مهم ترین راز سخن، تمثیلی تصویری سخن گفتن مولاناست که شنونده را بیشتر به عمق معنا می برد، برای اثبات ادعا یک بار دیگر سخنی را که مولانا در رابطه به تعاون و همزیستی اجتماعی گفته است تکرار می کنم: «انسان موجود اجتماعی و نیازمند تأمین روابط با هم نوعان خویش است؛ اگر به لباسی که در تن داریم نظر اندازیم می بینم که هر یک از تار و تکه و تکمه اش ... دست آورد مجموعه ای از انسان هاست که در کنار هم قرار گرفته و زینت وجود مان شده است؛ پس برای دوختن لباسی زیبا به زندگی خویشتن، باید همه دست در دست هم نهیم» خلاصه مولانا با استمداد از علوم قدیم و جدید و اسباب و ابزار زندگی، طوری سخن می گوید و می نویسد که علاوه بر رساندن معنا و مفهوم مورد نظر و بیان اندیشه اش، ملال و خستگی را نیز از وجود مخاطب دور می سازد.

این بود گوشه ای از ابعاد شخصیت، مولانا نجیبی که بصورت شکسته و ریخته از این نا رسا خامه، بصورت شتابزده بیان شد، به امید آنکه در آینده بتوانم تمام ابعاد شخصی مولانا را با حوصله مندی و رسالت مندی بیشتر جهت استفاده نسل های آینده و الگو گرفتن از ایشان به نگارش در آورم؛ زیرا من به این باورم که معرفی بزرگان، گسست تاریخی بین نسل امروز و دیروز را از میان برمی دارد، و به نسل های امروز و آینده هویت می بخشد، قدردانی نسل امروز را نسبت به نسل دیروز بیشتر می سازد، گذشته را به دیده قدردین برای نجات از بحران هویت ضروری است، چراکه رسیدن به سقف امروز با نردبان دیروز میسر شده و بیان زندگی بزرگان بخشی مهمی از تاریخ ما و نمایگر گذشته پرافتخار ماست. این سخن بسیار مهم است که گفته اند کسی که تاریخ نمی خواند باید کل تاریخ را تجربه کند. بنابراین مولانا نجیبی قسمتی از تاریخ زنده ی ماست و باید با قدردانی و ارج شناسی به این شخصیت سترگ نگریست و بنده هم هر زمانی به زندگی هر یک از بزرگان پرداختم، یکی از اهداف مهم نگارش همین بوده که برای حفظ هویت اصیل نسل امروز و فردا، کاری کرده باشم و زندگی مولانا نجیبی را نیز با همین هدف به رشته کشیدم و امید من آن است که این نگارش توانسته باشد گوشه ای از زندگی این مرد فرزانه را برجسته بسازد، و برای نسل امروز و فردا، رهگشا و رهنما باشد.

بررسی علل کاهش تنوع حیات وحش در ولایت هرات

سال فهرست شد	نام به لاتین	نام به انگلیسی	نام پرنده به فارسی
۱۳۸۹	Gyps Fulvus Gyps himalayensis Haliaeetus albicilla Hieraetus Fasciatus Hieraetus pennatus Milvus lineatus Milvus migrans Otus brucei oOtus scops Pandion haliaetus Pelecanus onocrotalus Falco Jugger	Red-FootedFalcon CollaredOWlet Lammergerier Griffon Vulture Himalayan Vulture White-tailed Eagle Bonelli's Eagle Booted Eagle Black-earedKite Pallid Scops-Owl Common Scops-Owl Osprey Great White Pelican Tawny Owl	
	Pinus Gerardiana	Jalghoza Pine	درخت جلفوزه
	Pinus Wallichiana	Himalayan White Pine	درخت نیستر

در نتیجه رطوبت هوا تقلیل یافته است. جغرافیای طبیعی این ولایت عموماً شامل ساحات نیمه دشتی و کوهی بوده که حصص جنوبی آن بیابانی و نیمه بیابانی و حصص شمالی آن کوهستانی و تپه‌ای می‌باشد.

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

(۹۴۵) متر از سطح بحر ارتفاع داشته که در ایام تابستان اوسط گرمایی مثبت ۴۵ درجه و در زمستان با برودت متوسط منفی (۱۴) درجه سانتی گراد را نیز تجربه کرده است که خشکسالی‌های نزدیک به دو دهه اخیر باعث پایین رفتن سطح آب‌های زیر زمینی گردیده و (۳۰ ص ۹۰)

ساختار طبیعی ولایت هرات
ولایت هرات با مساحت مجموعی (۶۱۳۱۳) و درجه و (۲۰) دقیقه طول‌البلد شرقی و (۳۴) درجه و (۴۵) دقیقه عرض‌البلد شمالی موقعیت داشته و بطور اوسط

ادامه مطلب ...

(ص ۹۰)

کوه‌های عمد و مشهور آن که بیشترین منابع طبیعی و آبی این ولایت را بخود جای داده ادامه رشته کوه‌های سیاه کوه و سفید کوه بوده که از مناطق مرکزی افغانستان به طرف مناطق شمال غربی و جنوب ولایت در موازات دریای هریود امتداد یافته که از ارتفاع کوهپایه‌ها در قسمت‌های جنوبی این ولایت کاسته می‌شود، در این رشته جبال جنگلات بصورت انبوه و پراکنده انتشار یافته و دامنه‌های این کوه‌ها چراگاه‌های حایز اهمیت راتشکیل می‌دهد.

دریای هریود رود گز ادرسکن، هاروت و کشک رود از نگاه منبع آبی حایز اهمیت بوده که تنها هریود با ظرفیت آبی خویش (۱۱۹۰۴۰) هکتار زمین را در مربوطات این ولایت آبیاری می‌نماید که در صورت مهار این آبها نقش مدهای در احیا، ایکوسیستم منطقه از جمله بهبود تنوع حیات، مصنوعیت غذایی و توسعه کمربند سبز حاشه هریود بطول صدها کیلومتر مربع را در مقابل بادهای موسمی (۱۲۰) روز هرات خواد داشت.

از طرف دیگر تخریب خاک‌های حاصل‌خیز در این ولایت بعنوان پیامد منفی و در حال توسعه دانسته شده که خطر فرسایش خاک و بیابان زایی هم اکنون بسیاری از ساحات این ولایت را در مناطق شمال، غرب و جنوب این ولایت نسبت به قطع درختان جنگلی، تخریب بوته زارها، دیم کاری، و چرای مفرط تهدید جدی نموده طوریکه بیشتر ساحات ولسوالی‌های غوریان، گلران، کهپسان، و شهرک تورغندی این ولایت هم اکنون در معرض فرسایش ریگ‌های روان قرار گرفته و پیامدهای حوادث طبیعی غیر مترقبه همه ساله صدمات مالی فراوانی را به وضعیت زیست‌اهالی وارد می‌نماید. نظر به شواهد در این ولایت حیات وحش متنوعی از جمله انواع گربه سانان، سم پایان، پرندگان، جوندگان و خزندگان نظیر مارها و سوسمارها زیست می‌نموده است.

(ص ۷۶)

حیات وحش موجود در منطقه

نظر به معلومات جمع آوری شده توسط ریاست حفاظت محیط زیست ولایت هرات و پوهنحی زراعت پوهنتون هرات حیوانات وحشی از قبیل آهو، بزکوهی، گوسفندکوهی، نخشیر، پلنگ کوهی، تازی پلنگ، انواع گربه‌های وحشی، روباه، شغال خرگوش، کفتار، گرگ، سیخول، خاریشت‌ها، خرس، سگ‌آبی، سمور، انواع جوندگان نظیر موش‌ها و سنجاب‌ها، خزندگان

رباط سنگی هرات ثبت و شناخت شکارچیان حرفه‌ای در سطح شهر و ولسوالی‌های و بازار پرنده فروشان موجودیت انواع متعددی از حیات وحش مانند، نخشیر، آهو، بزچوش، خوک در ولسوالی غوریان و (و مناطق دشتی هم‌طرحد با کشور ایران) مشاهده گردیده و هم اکنون دهها رأس آهو که بصورت زنده در غوریان نگهداری می‌شود نشانه موجودیت آن می‌باشد، گوسفندکوهی، موش پلنگ، سگ آبی، سمور، گرگ، کفتارخط دارومیش مرغ (بومی این ولایت و ساحات همجوار) در ولسوالی ادرسکن و مناطق صعب‌العبور و کوهستانی آن، موش پلنگ، راسو، سنجاب بانام محلی (قصرآق)، گورکن، گربه وحشی در ولسوالی‌های (اوبی و مناطق همجوار آن) زیست داشته بنابه همین سروری طی سال روان از ولسوالی اوبه ولایت هرات دو نوع سوسمار که بنام محلی (بزچوش و قاشقک) یاد می‌گردد از سطح ولسوالی اوبه بمقصد پاکستان خریداری گردیده است.

همچنان گرگ، روباه، موش، پلنگ گوسفند کوهی، بزکوهی، خوک، گربه وحشی در مناطق کوهستانی جنگلات سیاه چوب و پسته لبق در ولسوالی رباط سنگی وکشک کهنه هرات و انواع متعدد سوسمارهای بزرگ یا (بزمجه) قوطان، کلنگ ریشدار، کلنگ سایبرایی (غاز که مرغابی سرسرخ) نیز گفته می‌شود در اطراف در یایی هریود و مناطق مرطوب و همچنان بقسم نگهداری در باغ وحش‌های خصوصی در داخل شهر هرات جمع‌آوری و نگهداری می‌شود تثبیت گردیده است. (ص ۷۱)

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

ادامه مطلب ...

فهرست بخشی از حیات وحش در ولایت هرات و زون غرب.

انواع حیوانات وحش	مجلات زیست	پرنندگان بومی	پرنندگان مهاجر	مجلات زیست ممکن
بز کوهی	ادرسکن، اوبه	کیک	قرطان	هرات
گوسفند کوهی	کشک، ادرسکن، اوبه	توهو تپهو	کلنگ خاکستری	بیشتر در اطراف دریای هریرود
نخشیر	ادرسکن، غوریان	سیاسینه	فلامینگو	
آهو	غوریان، کوهسان، شیندند، گلران	کیوتر	مرغابی سرسرخ	
غزال	غوریان، گلران	میش مرغ	لگ لگ	
خرگوش صحرائی	سبزوار، ادرسکن، غوریان	باز	پرستو	
سخول	تمام ولسوالی های هرات	باز خرمايي	شانه سر	
گره وحشی	اوبه، چشت	عقاب خالدار	زردچه	
گره دشتی	غوریان	عقاب کوچک	کلنگ نوک بهن	
گره خالدار	چشت	باشه	سوزکرا	
گرم	تمام ولسوالی های هرات	کرگس سیاه بزرگ	مرغ زیورخوار	
کفتار	ادرسکن	کرگس خاکستری		
پلنگ	کشک کهنه ، غوریان	کرگس کوچک		
پلنگ تازی	گلران مناطق مرزی ایران	کرگس مصری		
خر وحشی	تمام ولسوالی های هرات	بوم شاخدار بزرگ		
روپاه	گلران، کھسان، رباط سنگی	بوم معمولی		
خوک	ادرسکن، اوبه	شاهین / زاغ / کلاغ		
سگ آبی	اوبه ، چشت	گنجشک		
سمور (سیاهک)	بیشتر ساحات ولایت	بلبل عندلیب		
موش خرما	بیشتر مناطق بیابانی	بلبل هزار داستان		
موش های صحرائی	کرخ، گذره	ساحره / سی سی / جل / سارمینا		
گورکن	کشک کهنه تمام ساحات ولایت	لک لک کوچک		
موش خرماي کوچک	تمام ساحات	لک لک سفید		
سنجاب درختی (قصرای)	در تمام مناطق ولایت	مرغابی سرسفید (قاشقال تاق)		
سنجاب زمینی	تمام ولایت هرات که دو نوع آن بنام بز چوش و قاشقی سال ۱۳۹۳ توسط پاکستانی ها خریداری شده بود	قوتان سفید (پلیکان)		
لاک پشت		قوتان خاکستری		
انواع خفاش ها		غاز خاکستری		
انواع مارمولک ها		قوی گنگ		
مارها		هما		
		قرقاوول		
		مرغ حشره خوار آبی		
		مرغابی سرسبز		
		خواصیل شب (لگ لگ)		
		چیلچله / مرغابی بور		
		شاهین پاسرخ		
		جغد کوچک		
		جغد میمون رخ		
		بوم گوش دراز		
		بلبل سنگ شکن		
		بودنه		
		پرستو		
		طلوطی		
		لوشخورک		
		جل طوق دار		
		(چکاوک)		
		جل کاکولی		
		موش جل		
		چرخ / قمری		
		کیوتر چاهی		

ادامه در شماره بعدی ...

کارگاه آموزشی

تکنالوژی و تحقیقات علمی

شورای متخصصان هرات به سلسله کارگاه‌های خود این بار کارگاهی را تحت عنوان "تکنالوژی و تحقیقات علمی" را در مقر شورای متخصصان هرات، دایر نمود.

این کارگاه بعد از دو روز با توزیع تصدیق‌نامه برای بیش از ۲۰ تن از دانشجویان روز سه‌شنبه (۱۴ قوس) خاتمه یافت.

این کارگاه مخصوص بخش ذکور بوده که توسط محترم مسعود بهره، استاد پوهنتون/ دانشگاه تدریس گردید.

شورای متخصصان هرات همواره در تلاش بلند بردن سطح آگاهی و ظرفیت سازی جوانان است. طوری که همه شاهد هستیم از همان آغاز فعالیت خود با دایر نمودن سیمینارها و برنامه‌های آموزشی تلاش نموده که به هدف خود برسد. امروز نیز بعد از یک وقفه کوتاه به دلیل زلزله‌ها، دوباره فعالیت‌اش را در بخش تدوین کارگاه‌ها آغاز نموده است.

محمد رفیق شهیر رئیس شورای متخصصان هرات در آخر این برنامه طی یک صحبتی ضمن سپاس‌گزاری از اشتراک کنندگان گفت: "شورای متخصصان هرات همیشه در تلاش بوده است که در عرصه‌های مختلف عملاً تحقیق کند تا از این طریق سطح آگاهی بلند رفته و بسیاری از مشکلات جامعه حل گردد.

آقای شهیر برای برداشت بیشتر و بهتر از تحقیق تعدادی از تحقیق‌های را که شورای متخصصان هرات انجام داده بوده؛ را به اشتراک کنندگان توزیع نمود.

باید گفت که کارگاه‌های برگزار شده از سوی شورای متخصصان هرات مورد استقبال شماری از جوانان قرار گرفته طوری که این جوانان می‌گویند چنین برنامه‌ها باید به صورت اساسی و در مدت روزهای بیشتری برگزار شود تا آنان به گونه‌ی اساسی با موضوعات تحقیقی آشنا شوند.

عبدالحمید رؤفی یک تن از اشتراک کنندگان در این کارگاه می‌گوید: "افغانستان جز کشورهای جهانی سوم است که از لحاظ علمی و تحقیقی پیشرفت نکرده است. برگزاری چنین برنامه‌ها باعث آگاهی و ظرفیت سازی جوانان می‌گردد."

در همین حال مسعود بهره که مسؤولیت تدریس این کارگاه را در این مدت دو روز به دوش داشت می‌گوید: "تحقیق یک موضوع بسیار مفید در یک جامعه است که باعث پیشرفت یک کشور می‌گردد؛ امروزه اکثریت کشورهای که در جهان در بخش‌های مختلف از جمله اقتصاد، سیاست و فرهنگ حرف اول را می‌زنند به دلیل این است که تحقیقات زیادی را انجام داده‌اند. تحقیق انواع مختلف مشکلات یک جامعه را می‌تواند برطرف کند."

آقای بهره گفت این برنامه‌ها مورد استقبال اشتراک کنندگان قرار گرفته و خواهان برگزاری هر چه بیشتر این چنین برنامه‌ها هستند.

باید گفت که تحقیق علمی چیست؟، مفیدیت تحقیقات علمی برای جامعه، نقش تکنالوژی در جمع‌آوری اطلاعات تحقیق و تجزیه و تحلیل آن، نقش تکنالوژی در هماهنگی میان محقق و همکاران، نقش تکنالوژی در پخش و نشر نتایج تحقیقات علمی، معرفی پایگاه‌های معتبر علمی دنیا، چالش‌های سر راه تحقیقات علمی از جمله مواردی بودند که در این مدت دو روز روی آن بحث شد.

جاپان حدود ۷ میلیون دالر به بخش صحت افغانستان کمک کرد

عفونی اختصاص یافته‌اند، برای افزایش توانایی پاسخ‌گویی مؤثر، به حمایت اساسی نیاز دارند. این نهاد افزوده که «این شفاخانه‌ها با ارائه مراقبت‌های تخصصی و ارتقای آمادگی، به حداقل رساندن تأثیر شیوع بیماری‌های عفونی کمک و به عنوان سنگ بنای سیستم صحت‌عامه کشور عمل می‌کنند.»

به اساس گزارش نشر شده از سوی خبرگزاری افق؛ در حال حاضر در افغانستان شفاخانه‌های انتانی و شفاخانه افغان - جاپان به درمان بیماری‌های عفونی اختصاص یافته‌اند.

در شفاخانه‌های ولایتی کشور نیز بخش‌هایی به درمان بیماری‌های عفونی اختصاص داده شده و در شماری از ولسوالی‌ها نیز کلینیک‌های اختصاصی در این زمینه وجود دارد.

شهروندان کشور بارها از کیفیت پایین خدمات در مراکز صحتی کشور، از جمله مراکز درمان بیماری‌های عفونی شکایت کرده‌اند.

۷۶ هزار نفر مستفید شوند و باعث پیشرفت در زمینه جلوگیری و کاهش بیماری‌های عفونی شود.

تاکاشی کورومیا؛ سفیر جاپان در افغانستان گفته که کشورش متعهد است که از تلاش‌ها برای کاهش اثرات منفی بیماری‌های عفونی در افغانستان حمایت کند.

سفیر جاپان گفته است که «امیدوارم که افغانستان با کاهش بیماری‌های واگیر و جلوگیری از این‌گونه بیماری‌ها، به کشوری تبدیل شود که در آن همه کودکان، زنان و مردان بتوانند به راحتی زندگی کنند.»

لو داپینگ؛ مسئول سازمان جهانی صحت در افغانستان، از حمایت و همکاری جاپان در زمینه پاسخ‌گویی به بیماری‌های عفونی در افغانستان سپاسگزاری کرده است.

سازمان جهانی صحت گفته است که شفاخانه‌هایی که در افغانستان به بیماری‌های

سازمان جهانی صحت از کمک حدود ۷ میلیون دالری جاپان به افغانستان خبر داده و گفته است که جاپان حدود ۷ میلیون دالر به بخش صحت افغانستان کمک کرده است.

سازمان جهانی صحت، روز یک‌شنبه، ۲۶ قوس اعلام کرد که جاپان ۶.۹ میلیون دالر به این نهاد برای تقویت ظرفیت پاسخگویی به بیماری‌های عفونی در افغانستان کمک کرده است.

این نهاد با نشر اعلامیه‌ای گفته است که این مقدار کمک از طریق آژانس همکاری بین‌المللی جاپان (جایکا) صورت گرفته است.

در اعلامیه این نهاد آمده است که هدف از این کمک ارائه خدمات صحتی با کیفیت به بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی، تشخیص دقیق بیماری‌ها و اطمینان از ظرفیت کامل عملیاتی شفاخانه افغان - جاپان و شفاخانه انتانی در کابل است.

به نقل از خبرگزاری افق؛ سازمان جهانی صحت گفته است که انتظار می‌رود که از این پروژه

برگزاری نمایشگاه صنایع دستی خانمها

قابل یادآوری است که در این اواخر کار روی تجارت زنان به گونه‌ی جدی جریان دارد طوری که همه شاهد هستیم در مدت زمان تقریباً دو سال چندین بازار فروش اجناس مخصوص خانمها در نواحی مختلف شهر هرات اعمار شده است.

همچو نمایشگاهها ابراز خرسندی داشته و می‌گویند همچو نمایشگاهها می‌تواند که در پیشرفت تجارتشان مؤثر تمام شود. مهتاب یک تن از این زنان غرفه‌دار است، مهتاب در اصل باشنده‌ی ولایت دایکندی است؛ وی می‌گوید: "از مدت یک سال به این طرف است که با مؤسسه ودان کار می‌کنم. کار در این مؤسسه برایم خیلی کمک نموده است از لحاظ اقتصادی در شرایط بدی قرار داشتیم که بعد از آغاز کار با این مؤسسه و راه اندازی کار خود مشکلات اقتصادی‌ام کم شده است."

در این نمایشگاه صنایع دستی زنان اجناسی از قبیل قالین، مواد خوراکی، ظروف سفالی، نقاشی، مینیاتوری، کیف، کلاه، لباس‌های زنانه و غیره اجناس به نمایش گذاشته شده بود. شریفه حسینی یکی دیگر از این زنان است که صنایع دستی‌اش را به نمایش گذاشته است. وی می‌گوید: "برگزاری این نمایشگاهها باعث بازاریابی به اجناسی که توسط خانمها تولید می‌گردد؛ می‌شود."

خانم شریفه می‌گوید با وجود تلاش‌های زیادی که انجام می‌دهند اما با آن هم برای صنایع دستی آنان بازار خوبی وجود ندارد. وی از مسؤولین می‌خواهد که در قسمت جذب مشتری و یافتن بازار آنان را بیشتر کمک کند.

یک نمایشگاه چهار روزه صنایع دستی خانمها در هرات برگزار گردید. این نمایشگاه به حمایت مؤسسه "ودان" در هرات برگزار شده است.

برگزار کنندگان این نمایشگاه هدف از برگزاری این برنامه را شناسایی و بازاریابی برای خانمها عنوان می‌کنند.

در همین حال مسؤولین اتاق تجارت و صنایع زنان با استقبال از چنین برنامه‌ها، می‌گویند برگزاری چنین برنامه‌ها نقش بسزایی در پیشرفت خانمها دارد.

بهناز سلجوقی رئیس اتاق تجارت و صنایع زنان در زون غرب در صحبت با مجله‌ی تخصص گفت: برگزاری همچو نمایشگاهها می‌تواند در توانمند سازی زنان تجارت پیشه در هرات کمک بسزایی داشته باشد. خانم سلجوقی در ادامه‌ی سخنان‌اش می‌افزاید که زمینه تجارت برای خانمها در هرات فراهم بوده و تعداد زیادی از خانمها هم اکنون سرگرم تجارت در این ولایت در بخش‌های مختلف می‌باشند.

از سویی هم خانم نسیمه هاشمی کارمند مؤسسه «ودان» می‌گوید در این نمایشگاه چهار روزه ۱۲۰ خانم محصولات خویش را به هدف بازاریابی به نمایش گذاشته‌اند و هدف اصلی مساعد ساختن زمینه کاری برای خانمهای بیجا شده و خانمهای تجار می‌باشد.

در همین حال غرفه‌داران این نمایشگاه از برگزاری

روز جهانی کودک؛ کودکان افغان و مشقتهای زندگی

گزارشی از فرزان شروغ خاوری

هر روز ساعت شش صبح به خاطر جمع آوری پلاستیک و بوتل‌های نوشابه از خانه بیرون می‌شود. عبدالله کودک هشت ساله‌ی است که از دو سال بدین طرف می‌شود که به خاطر رفع نیازهای اولیه زندگی خود و فامیل خود صبح تا بیکه را در جاده‌ها سپری می‌کند. وقتی که از عبدالله پرسان کردم چرا اینقدر صبح زود از خانه بیرون می‌شود؟ در جوابم گفت اگر دیرتر از خانه بیرون شود؛ افراد دیگری تمام پلاستیک‌ها و بوتل‌ها را جمع آوری می‌کنند؛ و برای عبدالله چیزی نمی‌ماند، و آنها مجبور می‌شوند که یک روز را گرسنه بگذرانند.

از چشمان عبدالله می‌توان به راحتی خواند که چقدر شوق بازی‌های کودکانه دارد اما غم سیر کردن شکم فامیل‌اش او را اجازه نمی‌دهد که حتی به بازی‌های کودکانه فکر کند. از او خواستم برایم از زندگی‌اش بیشتر بگوید، در پاسخم گفت: «روزها تا چاشت در سرک‌ها مصروف کار هستم و بعد از چاشت مکتب می‌روم. زمانی که از مکتب رخصت می‌شوم دوباره در سرک‌ها دنبال پلاستیک و بوتل می‌روم.»

عبدالله صنف دوم مکتب است و آرزو دارد در آینده داکتر شود تا بتواند مشکلات اقتصادی فامیل‌اش را از طریق شغل‌اش برطرف کند. تنها عبدالله نیست که مشقتهای زندگی را بر دوش می‌کشد مانند عبدالله هزاران کودک دیگر نیز در سرتا سر کشوراند که پیدا کردن یک لقمه نان جزء یکی از دغدغه‌های روزانه‌ی‌شان شده است. حمید یکی دیگر از این کودکان است که مصروف رنگ دادن بوت‌ها است. حمید نیز یک کودک ده ساله است که به خاطر رفع نیازهای زندگی خود مجبور به ترک مکتب شده است. حمید در یک فامیل ده نفره زندگی می‌کند که به گفته‌ی خودش پدراش معلول است؛ او خواهر و مادرش مجبور هستند که برای این که از گرسنگی از بین نروند، کار کنند. ادامه مطلب در صفحه بعدی . . .

ادامه مطالب . . .

وی می گوید: «مادرم برای صفایی به خانه های مردم می رود. من و خواهرم که یک سال از من بزرگتر است روزها را در کنار سرک مصروف رنگ دادن بوت هستیم.»

برایش گفتم چرا مکتب را ترک کرده است؟ گفت تا صنف چهار مکتب درس خوانده است اما به دلیل این درآمد بیشتر داشته باشد مجبور به ترک مکتب شده است.

حمید می گوید آرزو دارد که درس بخواند تا در آینده یک انجینیر موفق شود. اما مشقت های زندگی او را از دست یافتن به آرزویش بازمانده است.

جهانی کودک خواهان یک زندگی راحت برای کودکان شده و اعلام کرده است که کودکان باید بدور از تبعیض زندگی کنند.

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد همچنین گفته: «بیباید مطمئن شویم که هر کودکی احساس می کند به آن تعلق دارد و از حق آن ها برای شامل شدن محافظت کنیم.»

روز جهانی کودک در سراسر جهان با شعار «حمایت و دستگیری از کودکان» در حالی برگزار می گردد که میلیون ها کودک در افغانستان با گرسنگی، قحطی و چالش های متعدد دیگر دست و پنجه نرم می کنند.

پیش از این، صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد در افغانستان اعلام کرده بود که حدود ۸.۷ میلیون کودک اهل افغانستان در بخش آموزش نیاز به حمایت دارند.

مثلا به سوء تغذیه اند و ۱۶ میلیون کودک دیگر به کمک های انسان دوستانه نیاز دارند. در کنار این، سالانه صدها کودک در افغانستان قربانی مهمات منفجر ناشده ای به جامانده از جنگ می شوند؛ چیزی که ناداری یکی از مهم ترین دلایل آن است.

وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث، گفته است که در سال روان میلادی، ۲۹۹ کودک در افغانستان در نتیجه انفجار ماین های به جامانده از جنگ، کشته و زخمی شده اند.

این در حالیست که، همزمان با روز جهانی کودک، صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) می گوید که کودکان حق دارند بدون تبعیض زندگی کنند.

صندوق حمایت از کودکان سازمان متحد (یونیسف)، روز دوشنبه، ۲۹ عقرب به مناسبت روز

کودکان در افغانستان در حالی از دسترسی کامل به حقوق اساسی شان محروم اند که در دسته بندی جمعیتی، بیشترین درصدی را در مقایسه با جوانان و بزرگسالان تشکیل می دهند.

بر اساس آمار اداره ی ملی احصائیه و معلومات، کودکان زیر پنج سال ۱۸ درصد و کودکان زیر ۱۵ سال بیش از ۴۵ درصد نفوس افغانستان را تشکیل می دهند. افغانستان در حالی به پیشواز از روز جهانی کودک می رود که صدها هزار کودک در این کشور، بدترین شرایط زندگی شان را در این روزها تجربه می کنند.

بر اساس گزارش دفتر هماهنگ کننده ی کمک های انسان دوستانه ی سازمان ملل متحد (اوجا) و صندوق پشتیبانی از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف)، اکنون سه میلیون کودک در افغانستان از آموزش محروم اند، ۹۰۰ هزار کودک

نوشته: کریم پوپل

خدمات پستی در افغانستان

ریاست پست افغانستان تحت وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی ایفای وظیفه می‌نماید. خدمات پستی را به عمریک و نیم قرن موفقانه در این کشور پشت سر گذاشته است.

این ریاست عضو فعال اتحادیه پستی جهانی (UPU) و کوپراتیف EMS بوده خدمات اخذ و توزیع پستی داخلی و بین‌المللی را از طریق ۴۶۳ پست‌خانه مربوط خود به‌طور مطمئن، مصئون و سریع در کشور عرضه می‌دارد. همه ساله از روز نهم اکتبر که برابر با ۱۷ میزان روز جهانی پست می‌باشد تجلیل می‌نماید. پوسترهای جدید را به افتخار این روز به چاپ می‌رساند.

اداره خدمات پستی افغانستان در سال ۱۳۰۷ هـ ش عضویت سازمان جهانی پستی (UPU) و در سال ۱۳۴۷ هـ ش عضویت اتحادیه پستی آسیا پسفیک را بدست آورده است که با هماهنگی نهادهای نامبرده مطابق به استندردهای جهانی خدمات پستی و عامه را ارائه می‌نماید. اداره پست افغانستان در سال ۱۳۹۸ هـ ش از ریاست پست به شرکت دولتی تغییر یافت و بنام افغان پست مسما گردید طی سال‌های اخیر برای توسعه و

معیاری سازی این شرکت اقدامات و فعالیت‌های همه جانبه صورت گرفته است، افغان پست به منظور ارائه خدمات پستی همگانی و بهتر در سطح کشور شبکه وسیع پستی را در شهر کابل، مراکز ولایات، مراکز ولسوالی‌ها، میدان‌های هوایی و بنادر سرحدی بنا نموده است.

خدمات پست سریع یا (افغان شاهین پست) (Express Mail Service (EMS

خدمات پست سریع، خدمات انتقالی سریع و تضمین شده جهانیست که توسط بیش از ۲۰۰ آپریتران پستی کشورهای عضو اتحادیه پستی جهانی بشمول شرکت دولتی افغان پست عرضه می‌گردد. هر کشور عضو اتحادیه پستی جهانی، خدمات پست سریع خویش را تحت عناوین مختلف و با کیفیت و مصئونیت بیشتر معرفی می‌دارند. به همین اساس، شرکت دولتی افغان پست خدمات پست سریع خویش را تحت نام (افغان شاهین پست) با مصئونیت و امنیت بیشتر بتاريخ اول جنوری ۲۰۰۸ رسماً کار خود را به سطح ملی و بین‌المللی آغاز نمود.

این نوع خدمات، توزیع سریع و مصئون اقلام EMS را در طی ۲-۳ روز

کاری به مرسل الیه با سیستم تعقیب و پیگیری تضمین می‌کند. در خدمات EMS دو نوع اقلام پستی (اسناد و محموله‌های تجارتي) قابل اخذ، انتقال و توزیع می‌باشد. طبق استندرد این نوع خدمات در سرویس بین‌المللی، اقلام EMS ورودی بین‌المللی را در طی یک الی پنج روز کاری به آدرس مرسل الیه در سراسر کشور توزیع می‌نماید.

طبق پروگرام توزیعی منظور شده، افغان شاهین پست در قسمت توزیع اقلام EMS به مرسل الیه در طی دو روز دوبار اقدام می‌ورزد که اقدام دومی در روز بعدی صورت می‌گیرد. اگر مرسل الیه غایب باشد و این اقدامات بی نتیجه باقی بماند، در انصورت اطلاعیه تحریری به آدرس مرسل الیه گذاشته می‌شود تا از موضوع مطلع گردد. به علت عدم موجودیت آدرس‌های دقیق و علامه گذاری بعضی از سرک‌ها و جاده‌ها طبق ماستر پلان شاروالی در کشور، اقلام غیر قابل توزیع EMS بمدت ۱۵ روز در ستاک افغان شاهین پست نگهداری می‌گردد و در صورت توزیع آن، امضا و نمبر کارت هویت مرسل الیه اخذ می‌گردد.

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

ادامه مطلب ...

تاریخچه پست در افغانستان

خدمات پستی در افغانستان به سال ۱۸۶۰ م یا ۱۲۳۹ هـ ش در عصر امیر شیر علی خان آغاز گردیده تا اکنون یک و نیم قرن عمر دارد. به اساس ضروریات و تقاضای آن وقت نخست یک پسته خانه در بالا حصار کابل بنام (چاپار خانه) و یک یک پسته خانه در مراکز شهرهای بزرگ تأسیس گردید. در رأس آن شخص را بنام محمد حسن خان مقرر کردند که شخص مذکور بعداً (کمکی به ترکستان) (مستوفی) مقرر شد عوض میرزا محمد نبی خان واصل را. در رأس چاپار خانه (پوسته خانه) تعیین شد. زیر دستان و سایر کارکنان آن بشرح ذیل معرفی گردید:

میرزا محمد افضل خان، غلام حیدر خان، احمد خان باشی، ماهانه به معاش (ده روپیه) آنوقت. همچنان پیاده‌ها را هریک مبلغ (هفت روپیه) معاش مقرر داشتند. در آنوقت آمدن داک (پست) از خلم (تاشقرغان) تا کابل چهار روز را در بر می گرفت. همچنان از هرات از طریق راه هزاره جات مدتی شش روز را و از قندهار به کابل مدتی چهار روز را در بر می گرفت. از جلال آباد به کابل پست در خلال سه روز می رسید. که مکاتیب دولتی و شخصی با وزن یک یا دو مثقال بین پسته خانه‌ها تبادل می گردید، تکت‌های پستی به قیمت شاهی و نثار (سکه‌های وقت) در کاغذهای سفید به رنگ ضعیف چاپ و

تصویر تکت‌های پستی در افغانستان از سال ۱۲۴۹ الی ۱۲۷۱ هجری شمسی.

در زمان امیر شیر علی خان بنا بر دشواری‌های حمل و نقل، ارسال نامه‌های پستی زمان مشخصی نداشت و هر گاه که نامه‌ها به تعداد معینی می رسید توسط نامه رسان‌ها که "چاپار" نام داشتند و مجهز به اسب بودند، ارسال می شد. آن گونه که نامه‌ها و فرمان‌های دولتی که "کلمه فوری" و "ضروری" روی آنها نوشته می شد، به وسیله "چاپار فوق العاده" به سرعت منتقل می شدند. در آن زمان ارتباط پستی با خارج از افغانستان برقرار نبود ولی اگر گاهی ارسال نامه‌ای از طرف دولت به یک کشور خارجی لازم می شد دولت قاصد مخصوصی برای

نصب شده رویکار آمد که توسط آن تکت‌های نصب شده بالای مراسلات را باطل می ساختند. همچنان در این وقت مکاتیب رسمی از نصب تکت معاف بوده یعنی بدون تکت ارسال می گردیدند. برای قاصدان چاپار (سوارکار) پسته رسان که مکاتیب فوری و ضروری دولتی را توسط اسب بنام (پسته بردار) حمل می نمودند سامان و لوازم مخصوص چرمی تهیه گردید. همچنان پسته رسان‌های پیاده دارای سرنیزه‌ها بودند که این سرنیزه‌ها دارای زنگوله‌ها نیز بودند. همچنان در این هنگام پسته رسان‌های سوار کار، یک شمشیر نیز می بستند. این وضع تا سال ۱۲۸۶ ادامه داشت.

در زمان امیر حبیب‌الله خان (دایره‌ی چاپار) به (داکخانه) تغییر نام داده در سمت جنوبی ارگ و در محل که سابق وزارت دربار قرار داشت، بنا یافت. در این زمان ارتباط افغانستان از نظر پستی با خارج از این کشور توسعه پیدا کرد و برای اولین بار یک "پست خانه" در پیشاور تأسیس شد. این مرکز که "داکخانه دولت خداداد" افغانستان نام داشت در امر انتقال بسته‌های پستی به داخل و خارج از کشور بسیار مؤثر بود. این مرکز بسته‌های پستی را از افغانستان به آنجا منتقل و سپس به دیگر کشورها ارسال می نمود. این مرکز در ارسال نامه‌های خارجی بسیار مؤثر واقع شد. در این زمان چاپ تکت‌های پستی نیز پیشرفت زیادی

این کار می گماشت. امیر شیرعلی به نسبت کشته شدن پسر و برادرش یکطرف و حمله انگلیس‌ها به کابل از طرف دیگر به شمال افغانستان برای خرید اسلحه رفته در همان جا فوت نمود. بدین ترتیب نظم دولت و پست برهم خورد. با روی کار آمدن "عبدالرحمان خان" امور پستی پس از یک وقفه چند ساله دوباره جریان پیدا کرد و به شکل منظم‌تری در آمد و یک "پست خانه" مرکزی بزرگ در کابل راه اندازی شد که ارسال بسته‌های پستی از آن جا انجام می شد. در این هنگام یک پسته خانه مرکزی بسط در سمت جنوب ارگ تأسیس شد که سی و شش نوع تکت پستی مختلف رایج گردید که در کاغذ باریک و ملون به طبع می رسید. در این هنگام مهرهای مخصوص برای باطل کردن تکت‌های

داشت و برای اولین بار کارت پست و پارسل پست در افغانستان رایج شد. تکت‌های پستی دارای رنگ‌های مختلف برای جاهای مختلف بکار می رفت. مثلاً تکت‌های که برای فرستادن پست به جلال آباد بکار می رفت رنگ آن سیاه بود، در حالیکه پست که به قندهار فرستاده می شد رنگ تکت آن سبز و پست که به لعل پور ارسال می گردید رنگ تکت آن نصولاری بود. دلیل اینکار این بود که مردم عوام و بیسواد از رنگ تکت که روی پاکت قرار داشت بدانند که چاپار یا پست از کجا رسیده و بجای می رود. در مجموع از ابتدای انتشار تکت پستی در افغانستان تا پایان حکومت حبیب‌الله خان ۱۷۴ قطعه تکت پستی در این کشور منتشر شد.

(ادامه مطلب در شماره بعدی)

کارگاه آموزشی

نقش مساعدت‌های حقوقی در دسترسی به عدالت

شورای متخصصان هرات کارگاه دو روزه‌ای تحت عنوان « نقش مساعدت‌های حقوقی در دسترسی به عدالت » را در مقر شورا دایر نمود.

این کارگاه روز (۲۳ قوس) با توزیع تصدیق‌نامه به شرکت کنندگان خاتمه یافت.

مسئولیت تدریس این کارگاه را رفیع‌الله عظیمی، استاد پوهنتون/دانشگاه به دوش داشت. شورای متخصصان هرات در تلاش ظرفیت‌سازی و بلند بردن سطح آگاهی دانشجویان بوده طوری که همه شاهد برگزاری برنامه‌های آموزشی زیادی از این نهاد مدنی هستیم. محمد رفیق شهپر طی یک صحبتی در آغاز برنامه ضمن سپاس‌گذاری از اشتراک کنندگان گفت: « ما همیشه در تلاش هستیم که برنامه‌های خود را به جوانان برگزار کنیم تا ظرفیت‌سازی گردد.»

آقای شهپر در ادامه گفت جوانان باید در اشتراک چنین برنامه‌های آموزشی انگیزه داشته و با اشتیاق شرکت کنند.

این کارگاه که برای شماری از جوانان و دانشجویان بخش ذکور دایر گردید؛ مورد استقبال این جوانان قرار گرفت.

اشتراک کنندگان خواهان برگزاری هر چه بیشتر چنین برنامه‌ها هستند.

فرید احمد یک تن از اشتراک کنندگان می‌گوید: « برگزاری چنین برنامه‌های آموزشی برای بلند بردن سطح آگاهی جوانان نقش مهمی دارد. شخصاً خودم در این برنامه فهمیدم که هر قشر جامعه می‌تواند که از حق خود استفاده کند و با کمک نهادهای کمک رسان اشخاص بی‌بضاعت هم می‌توانند که از حق و حقوق خود دفاع کنند. وی در ادامه از جوانان خواست تا در چنین برنامه‌های ظرفیت‌سازی شرکت کنند.

در همین حال رفیع‌الله عظیمی که در این مدت دور روز مسئولیت تدریس را داشت، می‌گوید: «مساعدت‌های حقوقی یکی از مهمترین و بهترین راه دسترسی به عدالت است.

این امر شهروندان بی‌بضاعت را در رسیدن به حق‌شان کمک می‌کند. مساعدت‌های حقوقی امروزه برای تحقق محاکمه‌ی عادلانه در نظام‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.» وی در ادامه‌ی صحبت‌های خود گفت مهمترین نقش را در دسترسی به عدالت و توسعه‌ی عدالت اجتماعی در یک جامعه ایفا دارد.

بررسی جایگاه و مفهوم مساعدت‌های حقوقی، سیر تاریخی مساعدت‌های حقوقی، اصول حاکم بر مساعدت‌های حقوقی، نقش مساعدت‌های حقوقی در گسترش دسترسی به عدالت در جامعه، مراجع ارایه‌کننده مساعدت‌های حقوقی، مساعدت‌های حقوقی چالش‌ها و راه کارها و نتیجه‌گیری از جمله موضوعاتی بود در این مدت دو روز روی آن بحث شد.

نگرانی باشندهگان هرات از افزایش تکدی گرهای حرفه‌ای

شماری از باشندهگان هرات از افزایش شمار تکدی‌گران در این ولایت ابراز نگرانی می‌کنند. آنان می‌گویند که اکثریت مهاجران منطقه شیدایی با روش‌های متفاوتی در این ولایت دست به گدایی می‌زنند. به گفته آنان، شمار افرادی که دست به گدایی می‌زنند، به دهها تن می‌رسد که بیشتر آنان مردان و کودکان هستند که کسبه‌کاران و افراد رهگذر را در سطح شهر مجبور به پرداخت پول و مواد خوراکی می‌کنند.

شهر احمد که در منطقه اسپین ادی هرات فروشگاه مواد غذایی دارد، می‌گوید که روزانه دهها تن که تنها به زبان پشتو صحبت می‌کنند به دکانش مراجعه کرده و خواسنار کمک می‌شوند. به گفته او، اکثریت این افراد از آواره‌گان داخلی در منطقه شیدایی هستند. او تأکید می‌ورزد که تعداد افرادی که دست به تکدی می‌زنند، در این روزها افزایش یافته و آنان از این بابت اذیت می‌شوند.

به نقل از روزنامه هشت صبح؛ این دکان‌دار هراتی می‌افزاید: «خدایی خیلی ما را خسته کردند، یک روز حساب کردم ۸۲ نفر به گدایی به فروشگاه بالا شد. کلاً مهاجران شیدایی هستند که تا چیزی نگیرند دکان را رها نمی‌کنند. یعنی به واقعیت ما را اذیت دارند، روزانه ۸۰ نفر به دکان بیاید هم کسبه‌کار را خسته می‌سازند و هم مشتری‌ها را.»

شهر احمد تصریح می‌کند که بیشتر این افراد به زبان فارسی صحبت کرده نمی‌توانند و از همه‌شان که پرسان شود، می‌گویند که از شیدایی آمده‌اند. او از مسؤولان امارت اسلامی در هرات می‌خواهد که برنامه‌ای را برای بهبود وضعیت زنده‌گی این باشندهگان شیدایی روی دست گیرند و افرادی را که گدایی کردن را به‌عنوان شغل و حرفه انتخاب کرده‌اند، از شهر جمع کنند.

در همین حال، بسیاری از باشندهگان هرات می‌گویند کودکانی که دست به گدایی می‌زنند به شیوه‌های متفاوت و روش‌های گوناگون از مردم پول می‌گیرند. به اساس گزارش نشر شده در روزنامه ی هشت صبح؛ حفیظ‌الله، یکی از باشندهگان هرات، می‌گوید: «پای عابریں را می‌گیرند تا چیزی نگیرند رها نمی‌کنند. به داخل شهر از پاچه آدم می‌گیرند و خود را به‌روی پای می‌اندازند، هر چه بگویی ایلا نمی‌دهند و باید چیزی برایشان بدهید ورنه خود را کشال می‌کنند. این حالت دشوار است و نمی‌دانیم که این سیستم را که به این‌ها یاد داده است.»

این در حالی است که ریاست کار و امور اجتماعی تحت مدیریت امارت اسلامی در

هرات می‌گوید که تکدی‌گری در این ولایت از مجبوری نیست و شمار زیادی آن را پیشه و شغل خود کرده‌اند.

حافظ میرزا محمد ابو منصور، رییس کار و امور اجتماعی هرات، گفته در صحبتی که با خانواده‌های تکدی‌گران داشته، دریافته است که آنان از شرایط عادی اقتصادی برخوردارند. به گفته او، حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد از تکدی‌گران شرایط اقتصادی‌شان خراب است و دیگران گدایی کردن را به‌عنوان شغل برگزیده‌اند.

این مقام محلی امارت اسلامی گفته است: «این‌ها همه واقعی نیستند، ما با خانواده‌های آنان دیدیم و خانواده‌شان شرایط اقتصادی متوسط دارند و کمتر کسانی هستند که ۲۰ تا ۳۰ درصد گدای‌گر هستند و چیزی به خانه ندارند. ما چیزی که برداشت کردیم این افراد برای بدنامی دولت [طالبان] و کشور شروع به این کار کرده‌اند.»

ابو منصور افزوده است که امارت اسلامی در هرات پس از این افرادی را که دست به گدایی بزنند، جمع‌آوری می‌کنند. به گفته او، شماری از خانواده‌های تکدی‌گران که برای رهایی آنان آمده بودند، گفته‌اند که اکثریت‌شان شغل دارند.

از سوی دیگر، نوراحمد اسلام‌جار، والی هرات، در جلسه کمیته انکشاف شهری که مسؤولان مؤسسات نیز در آن حضور داشته‌اند، با انتقاد از عملکرد مؤسسات گفته است که نهادهای کمک‌رسان خارجی و داخلی «باید به جای ماهی خوردن، ماهی گرفتن را به مردم یاد دهند.»

والی هرات افزوده است که آمار تکدی‌گران در هرات واقعی نیست و ۷۰ درصد کسانی که دست به گدایی می‌زنند نیازمند نبوده و این اداره برای رسیده‌گی به این وضعیت کمیسیون مشترک تشکیل داده است.

پیش از این، نهادهای بین‌المللی از گسترش فقر و گرسنه‌گی، افزایش بیکاری، تداوم خشک‌سالی و نبود فرصت‌های شغلی در کشور هشدار داده‌اند. به گفته آنان، اگر به بحران بشری در افغانستان رسیده‌گی نشود، فاجعه انسانی خلق خواهد شد. عده‌ای از باشندهگان کشور می‌گویند در این چند سال اخیر، فرصت‌های شغلی از بین رفته است و مردم از سر ناچاری به گدایی رو آورده‌اند.

برگزاری هشتمین جشنواره ملی «گل زعفران» در هرات

گزارشی از فروزان فروغ خاوری

هشتمین جشنواره ملی «گل زعفران» در هرات برگزار شد.

این جشنواره، روز (پنجشنبه، ۲۵ عقرب) در صحن ریاست زراعت، آبیاری و مالداري هرات با حضور داشت مسؤولان و بازرگانان این ولایت برگزار شده است.

مسؤولان ریاست زراعت، آبیاری و مالداري هرات، در این جشنواره می‌گویند امسال پیش‌بینی شده است که حدود ۳۰ هزار تُن زعفران در این ولایت برداشت گردد.

پیرمحمد حلیمی، رئیس زراعت هرات، می‌گوید که آنان سال گذشته حدود ۲۰ هزار تُن زعفران به دست آورده بودند و امسال پیش‌بینی شده است که فرآورده‌های

زعفران به حدود ۳۰ هزار تُن برسد. به گفته‌ی او، هم اکنون ۲۰ هزار کشاورز در این ولایت سرگرم کشت زعفران‌اند.

رئیس زراعت هرات، می‌افزاید که ساحات زیر کشت زعفران در این ولایت را از هفت هزار هکتار به هشت هزار هکتار زمین افزایش دادند تا بتوانند فرآورده‌های زعفران

بیش‌تر به دست بیاورند. مسؤولان ریاست زراعت هرات، می‌افزایند

که آنان تلاش کردند کشاورزان این ولایت به جای کشت مواد مخدر، زعفران و دیگر فرآورده‌های کشاورزی را جایگزین کنند تا کشاورزان «درآمد حلال» داشته باشند.

زعفران افغانستان که به نام طلای سرخ

نیز یاد می‌گردد؛ در جهان از شهرت خاصی برخوردار بوده و عنوان بهترین زعفران جهان را از آن خود کرده است.

در همین حال مسؤولان اتحادیه ملی زعفران کاران نسبت به برداشت بیشتر زعفران ابراز خوشبینی می‌کنند.

بشیر احمد رشیدی رئیس اتحادیه ملی زعفران کاران افغانستان در صحبت با

مجله‌ی تخصص گفت: «خیلی سخت است که ما پیش‌بینی برآورد صد در صدی را داشته باشیم، اما افزایش بی‌سابقه‌ی زعفران

نسبت به سال‌های گذشته خوشبینی‌های را بوجود آورده است که می‌توان گفت بین ۳۰ الی ۴۰ تُن محصول خواهیم داشت.»

ادامه مطلب در صفحه بعدی . . .

ادامه مطلب . . .

وی در صحبت با مجله ی تخصص گفت: «ما تأثیرات منفی گذاشته؛ اما با آن هم میزان برداشت آنان قناعت بخش بوده است. در قسمت صادرات مشکل داریم. در قسمت جهان است که در کشورهایی مانند افغانستان، ایران، ایتالیا، مصر و سوئیس جذب بازار های جهانی مشکل نداریم و نمی توانیم که محصول خود را به بازارهای بین المللی به فروش برسانیم چون در قسمت انتقال محصول خود مشکل داریم و برای سخن از افزایش برداشت زعفران در حالی مطرح می گردد که شماری از بازرگانان زعفران از عدم دسترسی به بازارهای بین المللی سخن گفته؛ و می گویند در قسمت انتقال محصول خود به مشکل برمی خورند. مان قیمت تمام می شود.»

زعفران هرات از شهرت جهانی برخوردار است و به گفته ی مسؤولان و زعفران کاران این ولایت، امسال بهای آن نسبت به سال های پیش بهتر است و باید هر کیلوگرام زعفران هرات از شهرت جهانی برخوردار است و به گفته ی مسؤولان و زعفران کاران این ولایت، امسال بهای آن نسبت به سال های پیش بهتر است و باید هر کیلوگرام

شفیقه عطایی یک تن از بازرگانان زعفران از این گیاه کمک می گیرند. این محصول در بازارهای جهانی میان ۷۰ تا ۹۰ هزار افغانی فروخته شود. به گفته ی مسؤولان ریاست زراعت هرات، زعفران هرات سالانه به کشورهای مختلف از جمله هند، پاکستان، کشورهای اروپایی و عربی صادر می شود. هرات که در این جشنواره شرکت کرده اند، می گویند که هرچند امسال سردی هوا و تغییرات آب وهوایی بر تولیدات آنان می گوید، در قسمت انتقال زعفران آنان به مشکل برخورده و در اکثر اوقات هزینه ی انتقال یک کیلو زعفران بیشتر از قیمت خود زعفران می شود. هوا و تغییرات آب وهوایی بر تولیدات آنان

دولت افغانستان استراتژی برای تقویت صادرات می‌سازد

سیاست می‌شود." به نظر می‌رسد مشکلات زنان تجارت پیشه در بخش صادرات بیشتر هم است. آنها می‌گویند به سبب مشکلات بی شمار نمی‌توانند تولیدات خود را به خارج صادر کنند. لیلیا عربشاهی، از تولیدکنندگان قالین است. او می‌گوید که به دلیل دسترسی مشکل به سرمایه‌های بزرگ و عدم همکاری ارگان‌های مربوطه، شمار بسیاری کمی از زنان توانایی صادرات تولیداتشان را دارند. او همچنان از مشکلات امنیتی و اجتماعی به عنوان چالش‌های دیگر زنان برای تجارت یاد کرد.

افغانستان کشور عمدتاً مصرفی است و بیشتر مواد مورد نیاز خود را از کشورهای همسایه ایران، پاکستان و چین و کمی هم از ترکیه، کشورهای عربی و اروپا وارد می‌کند. نامتوازن بودن سطح تجارت برای اقتصاد ملی کشور پیامدهای بدی داشته و از این رو دولت افغانستان بر تقویت صادرات و بهبود درآمد داخلی تمرکز دارد.

در این طرح آمده است که افغانستان تا حد توان تلاش کند که بدیل اقلام وارداتی را در داخل کشور تولید کند و اقلام صادراتی‌اش را که می‌تواند در جهان رقابت کند، از نظر کمی و کیفی بهتر ارائه کند.

قالین، زعفران، انار، سنگ‌های قیمتی، صنایع دستی، شماری از میوه‌های تازه و خشک دیگر از مهمترین اقلام صادراتی افغانستان است که می‌تواند در رقابت در بازار جهانی خوش بدرخشد. اما تاجران افغان می‌گویند آنها با مشکلات زیادی چون نبود امنیت، زمین، انرژی و مالیه بلند مواد خام وارداتی رو به رو هستند.

رحم‌الدین که در بخش صادرات میوه تازه و خشک تجارت می‌کند، از حکومت می‌خواهد که در صورت نهایی شدن این استراتژی، آن را بطور جدی عملی کند.

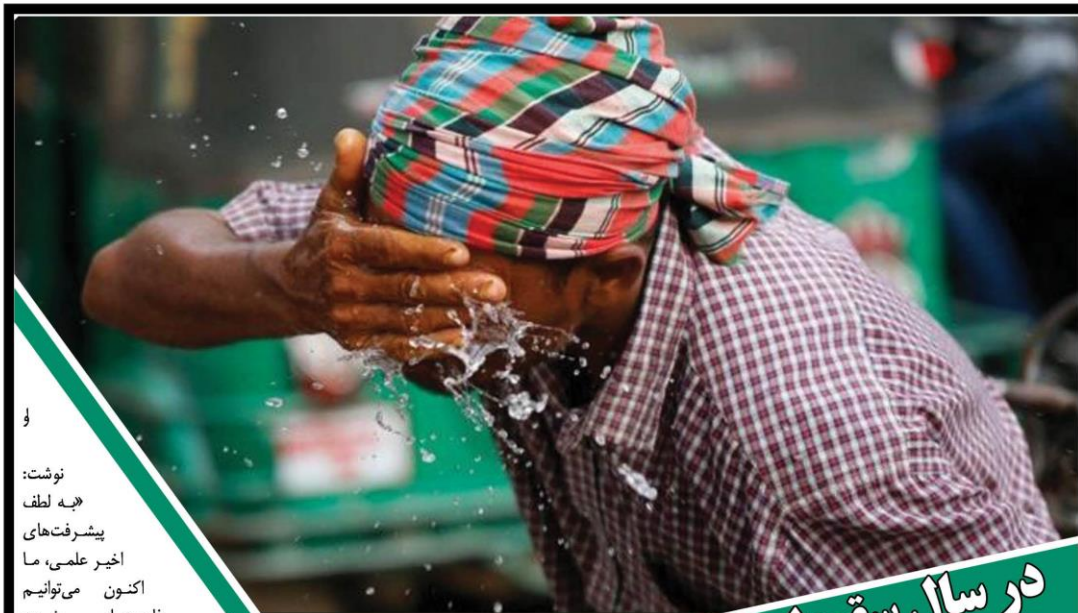
وی می‌گوید: "همیشه حرف‌ها زیاد است. همچو کنفرانس‌ها همیشه دایر شده اما جامه عملش بسیار کم بوده است... همیشه اقتصاد قربانی

وزارت تجارت و صنایع افغانستان در تلاش است تا توازن صادرات و واردات در این کشور را متعادل بسازد.

به اساس آمار موجود، افغانستان سالانه بیش از ۷ میلیارد دلار واردات دارد اما صادرات آن تنها حدود ۴۰۰ میلیون دلار است.

مقامات وزارت تجارت و صنایع می‌گویند که همکاران بین‌المللی افغانستان، این کشور را در متوازن کردن تجارت کمک می‌کنند؛ به ویژه که این کشور تازه توانسته به عضویت سازمان تجارت در آید.

برای نظرخواهی از تاجران افغان در ترتیب استراتژی صادرات افغانستان، روز دوم حوت (اسفند) نشست در کابل راه‌اندازی شده بود. همایون رسا وزیر تجارت و صنایع افغانستان در این نشست گفت طرح اولیه استراتژی صادرات افغانستان از سوی اتحادیه اروپا پیشکش شده و قرار است تاجران و سرمایه‌گذاران افغان امروز و فردا روی آن بحث کرده و آن را نهایی کنند.

در سال سقوط رکوردها اقلیم‌شناسان می‌گویند «روزنه امیدی» وجود دارد

کنفرانس

اقلیمی سازمان ملل

متحد، کاپ ۲۸، در حالی در دومی در جریان است که رکوردهای اقلیمی در سال جاری یکی بعد از دیگری سقوط کرده‌اند.

دمای آب‌های سطحی اقیانوس‌ها نسبت به روند عادی به شدت بالا رفته، سطح یخ دریاها قطب جنوب به طرز نگران‌کننده‌ای کاهش پیدا کرده و رویدادهای شدید آب‌وهوایی در همه قاره‌ها دشواری و ویرانی به بار آورده است.

دانشمندان می‌گویند تقریباً مطمئن هستند که ۲۰۲۳ داغ‌ترین سال از زمان شروع رکوردها خواهد بود؛ اتفاقی که هیچ یک از سازمان‌های مهم علوم اقلیمی در ابتدای سال انتظارش را نداشتند.

هیأت میان‌دولتی تغییر اقلیم (آی‌پی‌سی‌سی) در گزارشی در ماه اوت ۲۰۲۱ گفت که اقلیم زمین در حال تغییری بی‌سابقه و گاه غیر قابل برگشت است.

آن گزارش که دیرکل سازمان ملل آن را «آزیر قرمزی برای بشریت» توصیف کرد، نسبت به موج‌های گرم، خشکسالی‌ها و سیل‌هایی که بیش از پیش شدید هستند هشدار داد.

واضح است که اقلیم‌شناسان به شدت نگران آینده هستند، اما یک محقق ممتاز این رشته اخیراً در مقاله‌ای در روزنامه نیویورک تایمز در مورد برخی تحولات مثبت برای مهار تصاعد کربن ابراز خوشبینی کرد.

مقاله

کیت مارول، نویسنده

ارشد «ارزیابی پنجم وضعیت اقلیمی»

آمریکا، که در دانشگاه کلمبیا در نیویورک و مؤسسه گودارد ناسا کار کرده روز ۱۸ نوامبر با عنوان «من یک اقلیم‌شناسم، من دیگر در خلاء فریاد نمی‌زنم» منتشر شد.

دولت آمریکا تاکنون به دستور کنگره پنج گزارش درباره وضعیت اقلیمی این کشور تهیه کرده است. سیل بعد از شکستن دو سد که به درستی نگهداری نشده بودند بخش بزرگی از شهر درنه را برد.

خانم مارول می‌گوید که ابتدا در مورد مشارکت در تهیه گزارش پنجم تردید داشت: «استش، از اینکه مجبورم دیگران را سرزنش کنم که وضعیت ممکن است چقدر بد شود خسته شده بودم. دانشمندان بارها و بارها زنگ خطر را به صدا در آورده‌اند و ما باز شاهد بالاتر رفتن دما هستیم.»

«رویدادهای شدیدی مثل موج‌های گرم، سیل و خشکسالی با شدت و فراوانی بیشتری اتفاق می‌افتد، دقیقاً همانطور که پیش‌بینی می‌کردیم. حرف ما درست از آب درآمد. اما انکار اهمیتی نداشت.»

او می‌گوید که گزارش تازه آنها حاوی هشدارهای ناگوار دیگری است و دلایل زیادی برای احساس سرخوردگی در آن وجود دارد.

و

نوشت:

«به لطف

پیشرفت‌های

اخیر علمی، ما

اکنون می‌توانیم

فاجعه‌های شدید

آب‌وهوایی را به تغییر اقلیم

گره بزنییم، و درک بهتری

داشته باشیم که چرخه‌های

بازخوردی سیستم اقلیمی زمین

چگونه می‌تواند گرمایش را حتی بدتر

کند. همچنین با اطمینان بیشتر می‌توانیم

پیامدهای فاجعه‌باری که در صورت ادامه

تصادف در ابعاد فعلی ادامه یابد را پیش‌بینی کنیم.

اما برای من، غافلگیرکننده‌ترین یافته تازه در ارزیابی

پنجم وضعیت اقلیمی این است: در کنار همه این‌ها،

پیشرفت‌های واقعی هم به دست آمده است.»

او گفت هنگام نگارش این گزارش متوجه شده که

در یک دهه اخیر، هزینه انرژی بادی ۷۰ درصد و

انرژی خورشیدی ۹۰ درصد کاهش یافته است؛ انرژی

های تجدیدپذیر ۸۰ درصد پروژه‌های تولید برق را

تشکیل می‌دهند و تصاعد گازهای گلخانه‌ای در

آمریکا علیرغم رشد تولید ناخالص ملی و رشد جمعیت

در حال کاهش است.

خانم مارول نوشت: «به ما محول شده بود در این گزارش

آثار تغییر اقلیم در آینده را پیش‌بینی کنیم. ما نشان

دادیم که اگر دما دو درجه سانتیگراد (نسبت به دوران

ماقبل صنعتی) بالا رود ایالات متحده شاهد چه تغییراتی

خواهد بود. تصویر دل‌انگیزی نیست: موج‌های گرمای

بیشتر، شب‌های داغ عذاب‌آوری که بیشتر روی خواهد

داد، بارندگی‌های سیل‌آسا و خشکسالی‌های بیشتر. اگر

تصادف گازهای گلخانه‌ای همچنان بالا رود، ممکن است

در دو دهه آینده به چنین نقطه‌ای برسیم. اگر تصاعد کمی

کاهش یابد، شاید بتوانیم آن را (افزایش دو درجه‌ای) را تا

نیمه قرن عقب بیاوریم.»

ادامه مطلب در صفحه بعدی . . .

ادامه مطلب . . .

«اما یافته‌های ما همچنین روزنه امیدی فراهم می‌کند: اگر تصاعد به طور چشمگیری کاهش یابد، که گزارش ما می‌گوید امکانش هست، ممکن است هرگز به دو درجه سانتیگراد نرسیم. برای اولین بار در زندگی کاری‌ام، احساس عجیبی داشتم: خوشبینی. و تشخیص همین مسأله ساده قائم کرد که انتشار یک گزارش تازه اقلیمی ارزشش را داشت.» خانم مارول در این مقاله استدلال می‌کند در آمریکا تغییری رخ داده است: «دولت‌های ایالتی، محلی و قبیله‌ای در سراسر کشور دست به کار شده‌اند. برخی سیاستمداران حالا مقابله با تغییر اقلیم را یکی از شعارهای انتخاباتی خود کرده‌اند، که به جای نادیده گرفتن یا دروغ گفتن درباره آن است.

کنگره در سال ۲۰۲۲ مصوبه اقلیمی فدرال را تصویب کرد؛ چیزی که برای مدت‌ها غیرممکن می‌دانستیم.»

خانم مارول می‌گوید باید فوراً برای پرهیز از خطرات وحشتناک گرمایش زمین اقدام کرد، و می‌افزاید هرچند این کار دشوار اما عملی است: «ما می‌دانیم که چطور باید کاهش شدید تصاعد برای مهار گرمایش را عملی کنیم، و امکان آن هست که این کار را به شکلی قابل دوام، سالم و عادلانه انجام دهیم. موضوع بحث تغییر کرده و نقش دانشمندان عوض شده است. ما دیگر فقط درباره خطرات هشدار نمی‌دهیم، ما راه رسیدن به شرایط ایمن را نشان می‌دهیم.»

سرخوردگی و امیدی که خانم مارول از آن صحبت می‌کند در گزارش اخیر آژانس بین‌المللی انرژی (آی‌ای‌ای) هم قابل مشاهده بود. «آی‌ای‌ای» در گزارش خود - که روز ۲۳ اکتبر منتشر شد - نوشت که تغییر مسیر جهان به سوی انرژی‌های تجدیدپذیر «توقف‌ناپذیر» است، اما ترک سوخت‌های فسیلی با سرعت کافی جلو نمی‌رود.

این آژانس پیش‌بینی کرد که انرژی‌های تجدیدپذیر تا ۲۰۳۰ نیمی از برق مورد نیاز جهان را تأمین خواهد کرد. اما «آی‌ای‌ای» هشدار داد که میزان تصاعد گازهای کربنی همچنان بالاتر از آن است که بتوانیم از افزایش بیش از ۱.۵ درجه‌ای دما نسبت به دوران ماقبل صنعتی پرهیز کنیم. این آژانس توصیه کرد که سرمایه‌گذاری در سوخت‌های فسیلی باید نصف شود.

زمین را زیر دو درجه سانتیگراد نگه دارند و گفتند حداکثر تلاش خود را خواهند کرد که از ۱.۵ درجه بالاتر نرود. با این حال وابستگی فعلی جهان به سوخت‌های فسیلی به این معنی است که میانگین دما تا سال ۲۱۰۰ به اندازه ۲.۴ درجه بالا خواهد رفت، مگر آنکه تغییر چشمگیری در رفتار بشر رخ دهد.

برای همین است که متخصصان علوم اقلیمی به شدت نگران آینده‌اند. آن هم بعد از سالی که شاهد بعضی از بی‌سابقه‌ترین رویدادهای شدید آب و هوایی مثل سیل ویرانگر با هزاران کشته در لیبی بود.

اما پیام سازمان‌های بین‌المللی مثل خیلی از دانشمندان این است که هنوز وقت هست و نباید تسلیم محتوم‌گرایی شد. پروفیسور جیم اسکری که اخیراً به عنوان رئیس هیأت میان دولتی تغییر اقلیم سازمان ملل برگزیده شده، در ماه ژوئیه به بی‌بی‌سی گفت که «ما می‌توانیم از بدترین آثار گرمایش پرهیز کنیم.»

او گفت که «آی‌بی‌سی‌سی» گزارش‌های خود را با دقت زیاد عبارت‌بندی می‌کند تا مانع «احساس عجز و وحشت» شود.

او گفت: «ما باید تیرگی وضعیت را با مقداری امید تعدیل کنیم و پیامی روشن بفرستیم که انسان اختیار آینده را دارد. ما می‌توانیم با اقدامات خود از برخی از بدترین عواقب تغییر اقلیم پرهیز کنیم و باید این موضوع را خیلی روشن برای مردم شرح دهیم.»

«آی‌ای‌ای» از پیشرفت قابل توجه کشورها در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و حمایت از مشتریان برای روی آوردن به خودروهای برقی و پمپ‌های حرارتی به جای آب گرمکن‌های گازی تمجید کرد.

این گزارش گفت که رشد انرژی‌ها و فناوری‌های پاکیزه «تحسین‌برانگیز» است. در سال ۲۰۲۰ فقط چهار درصد خودروهای فروخته شده برقی بود، اما سه سال بعد این رقم به ۲۰ درصد - از هر پنج خودرو یکی - افزایش یافته است. فاتح بیروول مدیر این سازمان نوشت: «انتقال به انرژی‌های پاکیزه در سراسر دنیا در حال وقوع و توقف‌ناپذیر است. مسأله دیگر این نیست که «آیا»، بلکه این است که «چگونه»

چه سرعتی - و هر زودتر برای همه ما بهتر. آن گزارش اشاره می‌کند که نفت و گاز همچنان در اقتصاد جهان نقش خواهند داشت و حفظ سرمایه‌گذاری در آنها «ضروری» است. اما گفت که در حال حاضر، میزان سرمایه‌گذاری در این سوخت‌ها دو برابر چیزی است که باید باشد.

آقای بیروول گفت: «دولت‌ها، شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران باید به انتقال به انرژی‌های پاکیزه کمک کنند نه اینکه سد راه آن شوند.» داغ‌ترین تابستان از زمان شروع رکوردها در نیمکره شمالی در سال جاری ثبت شد.

رهبران سیاسی جهان در سال ۲۰۱۵ در جریان کنفرانس پاریس توافق کردند که میزان افزایش میانگین دمای

چگونه توانایی‌های مغز را در شش هفته تغییر دادیم

به‌تازگی شواهد و مدارکی بیشتری به‌دست‌آمده که نشان می‌دهند تغییرات ساده در زندگی روزمره می‌تواند مغز ما و عملکرد آن را تغییر دهد.

میلیسا هاگنوم مغزش را اسکن کرد تا بفهمد این فرضیه چقدر صحت دارد.

درحالی‌که روی تخت دستگاهی که قرار بود مغز را اسکن کند دراز کشیده بودم، اولین فکری که به ذهنم رسید این بود: «چقدر فکر نکردن کار سختی است». وقتی دستگاه تصویربرداری رزونانس کاربردی مغناطیسی یا همان اف ام آر آی با سروصدای زیاد شروع به کار کرد، از من خواستند به یک ضربدر سیاه نگاه کنم. باز نگاه‌داشتن چشم‌هایم کار غیرممکنی به نظر می‌رسید. صدای دستگاه هیپنوتیزم‌کننده بود و نگران بودم هر لحظه خوابم ببرد و همین روی فعالیت مغز و تصویرهای اسکن تأثیر بگذارد.

به‌عنوان خبرنگار علمی همیشه مجذوب کارکرد ذهن بودام و به دنبال همین کنجکاوی بود که حالا در دستگاه اسکن رویال هالوی در دانشگاه لندن بودم. قرار بود قبل از شروع یک دوره شش‌هفته‌ای تغییر دادن مغز، اسکن اولیه انجام بدهم.

هدفم تحقیق در این باره بود که آیا ما می‌توانیم تغییرات معنی‌داری در فعالیت‌های مغزمان ایجاد کنیم. امیدوار بودم با ایجاد تغییرات در بخش‌هایی از زندگی روزانه‌ام بتوانم راه‌هایی پیدا کنم که در نتیجه آن بتوان ارتباط‌های حیاتی و مهم داخل مغز را تقویت کرد و در ادامه این روند ذهن سالم‌تری داشتم. در این مسیر تکنیک‌هایی یاد

گرفتم

که همگی می‌توانیم از آن‌ها استفاده کنیم و نتیجه واضحی از آن‌ها بگیریم.

نوروپلاستیسته و توجه کامل

مغز ما قابلیت شگفت‌انگیزی در تطابق، یادگیری و رشد دارد. دلیلش این است که ذاتاً منعطف است. یعنی می‌تواند تغییر کند.

متخصصان نوروپلاستیسته و روان‌شناسان به‌تازگی به شواهدی رسیده‌اند که طبق آن به نظر می‌رسد ما تا حدی قدرت آنکه بتوانیم بعضی از این تغییرات را کنترل کنیم را داریم.

دلایل بسیار خوبی برای اینکه مغزمان را تقویت کنیم وجود دارد. تحقیقات زیادی به این نتیجه رسیده‌اند که این کار می‌تواند در تأخیر یا جلوگیری از بیماری‌های تحلیل‌دهنده مغز تأثیر داشته باشد.

به همین دلیل با کمک نورستن بارنهوفر، استاد روانشناسی بالینی در دانشگاه ساری در بریتانیا، قدم در این راه گذاشتم.

آقای بارنهوفر در حال انجام تحقیقی درباره تأثیر مراقبه و ذهن‌آگاهی روی استرس و مواجهه با احساسات شدید و دشوار است خصوصاً در افرادی که دچار افسردگی شدید هستند.

واقعاً از دانستن اینکه کار ساده‌ای مانند ذهن‌آگاهی می‌تواند چنین نقش مهمی در حفظ ذهنی سالم برای ما داشته باشد تعجب کردم. تحقیقات نشان داده‌اند تمرینات ذهن‌آگاهی راهی ساده اما پرفرتر برای تقویت چندین

عملکرد مغزی در زمینه‌ی یادگیری است.

مراقبه یا ذهن‌آگاهی می‌تواند توجه و تمرکز را تقویت کند، درد را کاهش دهد و استرس را کم کند. تحقیقات نشان داده‌اند که بعد از تنها چند ماه آموزش‌های ذهن‌آگاهی، بعضی از نشانه‌های افسردگی و اضطراب را کاهش پیدا کرده‌اند. البته مانند هر مشکل پیچیده در سلامت روان، میزان تأثیر ذهن‌آگاهی بستگی به شرایط فردی هر شخص دارد.

خواص ذهن‌آگاهی اما بیشتر از این‌ها است. ذهن‌آگاهی می‌تواند مغز را تغییر دهد. وقتی هورمون استرس به نام کورتیزول در بدن بالا می‌رود و در سطح بالای باقی می‌ماند، آن‌طور که آقای بارنهوفر می‌گوید می‌تواند «برای مغز مانند ماده‌ای سمی عمل کند».

استرس همچنین می‌تواند به شکل مستقیم بر نوروپلاستیسته مغز تأثیر بگذارد. به همین دلیل کنترل استرس باعث می‌شود مغز ما منعطف‌تر باقی بماند.

یک آزمایش تجربی

سؤال من این است که آیا این روش روی مغز من هم جواب می‌دهد؟ آقای بارنهوفر یکی از تحقیقات مربوط به ذهن‌آگاهی را به‌صورت یک برنامه ۶ هفته‌ای خلاصه کرد تا من بتوانم آن را امتحان کنم. من روزی ۳۰ دقیقه، گاهی در یک نشست و گاهی در دو بخش ۱۵ دقیقه‌ای با کمک و گوش دادن به یک نوار صوتی تمرین مراقبه کردم.

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

ادامه مطلب...

مطالعات نشان داده‌اند تمرین ذهن آگاهی ساده می‌تواند ذهن ما را سالم نگه دارد.

علاوه بر این برنامه روزانه، هفته‌ای یک‌بار هم با آقای بارنهوفر که از طریق برنامه زوم به شکل مجازی راهنمایی‌ام می‌کرد، مراقبه کردم. این برنامه کامل ذهن آگاهی را می‌توانید در اینترنت و به‌طور مجانی پیدا کنید.

بیشتر راهنمایی‌های ذهن آگاهی من در این مورد بود که توجه ام را تا جای ممکن روی زمان حال متمرکز کنم، به چیزهایی توجه کنم که در حالت عادی ندیده می‌گیرم و ذهنم را به کاری که در حال انجامش هستم برگردانم و هم‌زمان توجه کنم که چطور ذهنم شروع به پرانگه شدن و کشیده شدن به موضوعات دیگر می‌شود.

آنچه این تحقیق درباره ذهن آگاهی را شگفت‌انگیز می‌کند این است که فعالیتی تا این حد ساده، می‌تواند چنین تأثیر قابل مشاهده و اندازه‌گیری‌ای

می‌افتادم، بعد یادم می‌آمد که باید از دندان‌پزشک وقت بگیرم و بعد مهلت پایان و تحویل پروژه کاری و موضوع‌های دیگر به یاد می‌آمدم.

در جلسات بعدی ذهن آگاهی متوجه شدم ذهنم چطور سریع از موضوعی به موضوع دیگر می‌پرد. هر چه قدر سرعت آن را بیشتر کنید، بیشتر خسته می‌شوید. آقای بارنهوفر می‌گوید: «از شاخه به شاخه پریدن ذهن می‌تواند از خیلی جهات مفید باشد. ممکن است در کارهای اخلاقه کمک‌کننده باشد اما در ضمن می‌تواند مهارت گریخته شود. همین‌جاست که افکار تکرارشونده، تشخوار کردن فکرها و نگرانی وارد صحنه می‌شوند. همین‌ها عواملی برای بالا بردن سطح استرس می‌شوند.»

وقتی متوجه این حالت شدم، فهمیدم این توانایی فوق‌العاده ذهنی که همه ما را به فکر کردن به آینده، برنامه‌ریزی و نگرانی شدن در مورد خطرها وامی‌دارد، اگر بیش‌از اندازه فعال شود می‌تواند ما را کاملاً از کار بیندازد.

می‌تواند به مغز کمک کند انگیزه دهنده بود. اوری اوسمی، استاد رشد مغز و یادگیری در دانشگاه بیریک لندن می‌گوید: «فعالیت فیزیکی می‌تواند فرآیند پلاستیسیته و ساخته‌شدن مدارهای جدید در مغز را تسهیل کند.»

او ادامه می‌دهد: «اگر این فعالیت‌ها را با آموختن مهارت‌هایی که به آن‌ها علاقه دارید ترکیب کنید، می‌توانید پلاستیسیته مغز خود را بیشتر بالا ببرید.» گیلیان فارستر، استاد تعلیم تطبیقی در دانشگاه ساسکس در بریتانیا هم با این نظر موافق است. با توجه به اینکه سلامت بدن و مغز ما بهم در ارتباط هستند، این نتیجه دور از ذهنی نیست.

او می‌گوید: «سلامتی بدنی و سلامت روانی کاملاً درهم‌تنیده شده‌اند تا کیفیت زندگی ما را شکل بدهند.»

سلامت فیزیکی ما همچنین با کیفیت یادگیری ما در ارتباط است. دانشمندانی مانند فارستر با مطالعه نوزادان، در حال آموختن درباره ارتباط مغز و بدن به

داشته باشد.

آقای بارنهوفر توضیح می‌دهد: «ذهن آگاهی می‌تواند استرس را مهار کند، شمارا نسبت به چالش‌های ذهنی و فکری چرخه واری که ذهن شما در پاسخ به آن‌ها تولید می‌کند و همین‌طور تمایل به نگرانی آگاه کند.» هرچند ممکن است من نامزد ایده آلی برای این آزمایش نباشم - چون سطح استرسم که قبل و بعد از آزمایش اندازه‌گیری شد پایین است - اما باین‌وجود توانستم تأثیر این آزمایش را احساس کنم. دقیقه اول و دوم شروع کردن یک جلسه ذهن آگاهی، بسیار آسان بود. روی نفس کشیدن و بخش‌های مختلف بدن که به سمت آن‌ها راهنمایی می‌شدم تمرکز می‌کردم. اما در هر لحظه که سکوت برقرار می‌شد، متوجه می‌شدم که ذهنم شروع به سفر در زمان‌های مختلف می‌کند. یاد صحتی که هفته‌ها پیش با دوستی داشتم

به‌عبارت‌دیگر، آشنا شدن با کارکرد ذهن اولین قدم در رها کردن بخشی از شلوغی‌های ذهن است.

راپله مغز و بدن

در ۶ هفته‌ای که کلاس‌های ذهن آگاهی داشتم، هم‌زمان با تعداد دیگری از دانشمندان عصب‌شناسی برای مستندی که درباره یک کردن مغز می‌ساختم، جلسات فیلم‌برداری داشتم. می‌خواستم ببینم آیا راه‌های دیگری برای یک کردن مغز هست که بتوانم استفاده کنم.

مثلاً شواهد نشان داده‌اند که ورزش و ذهن آگاهی هر دو نوروپلاستیسیته را بالا می‌برند.

من در این مدت مقدار ورزش کردن روزانه‌ام را بیشتر نکردم اما خودم را وادار کردم سریع‌تر بوم. من معمولاً در پارک محل که روی تپه قرار دارد ۵ کیلومتر را در ۲۱ دقیقه می‌دوم. همین‌که می‌دانستم این کار را

شکلی عملی هستند.

خانم فارستر آزمایشگاهی برای نوزادان در دانشگاه بیریک تأسیس کرده است. او آخرین پروژه‌اش درباره رشد نوزادان را نشانم داد.

این تحقیق رشد نوزادان در ۱۸ ماه اول زندگی را زیر نظر دارد و هدفش این است که بتوان نشانه‌های اختلالات یادگیری در نوزادان را قبل از آنکه آشکار شوند، تشخیص داد. اما چرا تشخیص زودتر این اختلالات تا این اندازه مهم است؟ دلایل نوروپلاستیسیته است.

مغز یک نوزاد در سال‌های اول رشد خود خاصیت پلاستیسیته بسیار بالایی دارد. مدارهای جدید بین نورون‌ها و شبکه‌های جدید داخل مغزی با سرعت فوق‌العاده زیادی ایجاد می‌شوند و در حال یادگیری محیط اطراف هستند.

ادامه مطلب در صفحه بعدی...

ادامه مطلب ...

این یعنی شاید در این دوران پرفعالیت مغز که مدارهای زیادی در حال شکل‌گیری هستند بتواند روش‌های درمانی مفیدی برای نوزادانی به آن نیاز دارند به کاربرد.

این یکی از دلایلی است که فارستر فکر می‌کند درک بهتر و کمک به تغییر دادن مغز به‌طور روزمره، اهمیت زیادی دارد.

توانبخشی سلول‌های عصبی

همین ایده وقتی بیمارانی با آسیب‌های مغزی جدی در حال درمان و بهبودی هستند وارد عمل می‌شود. با آنجلو کوارتارون، مدیر مرکز نورولوژی بونینو پولوچو که مرکزی برای درمان آسیب‌های مغزی در سیسیل است، دیدار کردم. او هرروز شاهد تأثیر فرایند پلاستیسیته است. یادگرفتن یک مهارت جدید مثلاً نواختن دایره‌زنگی، هم مفرح است و هم به مغز کمک می‌کند تا به رشدش ادامه دهد.

آقای کوارتارون می‌گوید: «مغز حتی در بدترین شرایط به ترمیم خود کمک می‌کند. ما با توانبخشی سلول‌های عصبی می‌توانیم بهبود را سریع‌تر کنیم.»

تیم او از روش‌های مختلفی برای کمک به توانبخشی بیماران استفاده می‌کنند. از جمله روش‌های روباتیک، واقعیت مجازی (وی آر) و قرار دادن جریان الکتریکی در مغز. او ادامه می‌دهد: «مقدار بسیار جزئی جریان الکتریکی می‌تواند شبیه همان مکانیسمی که نوروپلاستیسیته عمل می‌کند، با آن تعامل داشته باشد. در نتیجه می‌تواند اثری دو برابر داشته باشید.»

وقتی فهمیدم یکی از بیماران او که قدرت اندام‌های راست بدنش را از دست داده بود توانسته بود با انجام دادن بازی کامپیوتری شبیه‌سازی شده، مدارهای

عصبی جدیدی در سمت راستش ایجاد کند واقعاً شگفت‌زده شدم. این روش به آن‌ها کمک کرد تا توانایی‌های حرکتی از دست‌داده رفته را به دست بیاورند.

همه ما می‌توانیم این نوع تقویت مغزی را یاد بگیریم.

می‌توان به‌وضوح دید که یادگرفتن مهارت‌های جدید و قرار دادن دائم خود در شرایط جدید به مغز ما کمک می‌کند خودش را با موقعیت‌های جدید وفق دهد و رشد کند. به همین خاطر بود که تصمیم گرفتم به زبان ایتالیایی گوجه‌فرنگی‌هایم را سفارش بدهم، در چند جلسه آموزش دایره‌زنگی سنتی سیسیلی شرکت کنم و بعد از همه این کارها در دامنه کوه آتنا پنشینم به مراقبه.

البته باید یک نکته مهم را در اینجا یادآوری کنیم. من نمونه‌ای تک‌نفره هستم و بیشتر کارهایم تا اینجا بیشتر جنبه توصیفی داشته تا علمی.

تغییرات ساختاری

بعد از پایان این شش هفته واقعاً کنجکاو بودم بدانم همه این فعالیت‌ها چه تأثیری روی مغزم داشته است.

بعد از یک اسکن مغز دیگر و چند هفته فکر و خیال درباره اینکه چه نتیجه‌ای خواهد آمد، برای فهمیدن نتیجه نهایی به دیدن آقای بارنهور در دانشگاه ساری رفتم. او تا دیروقت شب مشغول بررسی و مقایسه دو اسکنی بود که از مغز من گرفته شده بود.

نتیجه‌ای که به‌دست‌آمده بود چنین بود: ساختار مغز من عملاً در این مدت تغییر کرده بود. چند تغییر قابل‌اندازه‌گیری بین دو اسکن به‌دست‌آمده بود.

نیمی از بخش آمیگدال (بادامک) مغز من - قسمت بادام شکلی از مغز که در تحلیل احساسات اهمیت دارد- در

سمت راست کاهش حجم پیدا کرده بود. این تغییر بسیار جزئی اما قابل‌اندازه‌گیری بود. آنچه مهم است این است که این تغییر با داده‌های تحقیقات و مقالات علمی همخوان است. در مقاله‌ها اشاره شده که ذهن آگاهی می‌تواند به دلیل کم کردن سطح استرس در بادامک مغز، موجب کاهش اندازه آن شود.

وقتی ما در وضعیت پراسترس هستیم، بخش بادامک مغز رشد می‌کند.

این نتیجه همین‌طور با آنچه در طول جلسات مراقبه حس کرده بودم مطابقت دارد. به‌مرور زمان متوجه شدم که می‌توانم برای مدت طولانی‌تری ذهنم را در وضعیت استراحت و آرامش نگاه‌دارم. راحت‌تر می‌توانستم شلوغ بودن افکارم را کنترل کنم.

باید اعتراف کنم که دیدن آن نتایج درباره مغز روی صفحه‌نمایش برایم تکان‌دهنده بود. تنها با ذهن آگاهی توانسته بودم باعث بزرگ شدن بخشی از مغزم شوم که مانع تکرار مکرر افکار مختلف در ذهن می‌شود.

البته محض احتیاط باید به یک نکته دیگر هم اشاره کنیم. باید این واقعیت را هم در نظر گرفت هر تغییر مشاهده‌شده در مغز می‌توانسته امری تصادفی باشد.

مغز دائماً در حال تغییر است. با این‌وجود مطالعات نشان داد این چالش ۶ هفته‌ای ارزشش را داشته است و همه مردم می‌توانند از انجام آن سود ببرند. البته شکی نیست برای اینکه این تغییرات اثر طولانی‌مدت داشته باشند، باید کمی به خود فشار بیاورم و به بعضی از این‌ها یک‌بارگی مغزی ادامه بدهم.

آیا قرار است هرروز مراقبه کنیم؟ خیلی دوست دارم در جواب بگویم: «بله، البته.» اما این در صورتی است که گرفتاری‌های روزانه مانع نشوند.

قول گام‌های بلند در جهت حذف گازهای گلخانه‌ای در کنفرانس کاپ ۲۸

کشورها و شرکت‌های نفتی حاضر در گفتگوهای اقلیمی سازمان ملل قول داده‌اند در زمینه مهار گرمایش زمین گام‌های بلندی بردارند. حدود ۱۰۰ کشور قول دادند استفاده از انرژی‌های تجدید پذیر را تا سال ۲۰۳۰ سه برابر کنند. حدود ۵۰ شرکت نفت و گاز از جمله شرکت عظیم نفتی آرامکو عربستان قول دادند بعد از ۲۰۵۰ دیگر گازهای گرمایشی وارد اتمسفر زمین نکنند.

البته این قول فقط مرحله تولید را در بر می‌گیرد، نه سوزاندن سوخت‌های فسیلی. منتقدان گفتند که این تأثیری قابل توجه بر مقابله با تغییر اقلیم نخواهد داشت.

اما کشورهای حاضر در اجلاس کاپ ۲۸ در دوی - که قول دادند انرژی‌های نوین را سه برابر کنند - گفتند که این کمک خواهد کرد سوخت‌های فسیلی حداکثر تا سال ۲۰۵۰ از

سیستم انرژی جهان حذف شود. حامیان این برنامه از جمله اتحادیه اروپا و امارات متحده عربی، میزبان کاپ ۲۸، می‌خواهند که این قول در توافق نهایی این اجلاس گنجانده شود تا تقریباً همه ۲۰۰ کشور حاضر در کنفرانس آن را امضا کنند.

گروه‌های اقلیمی با احتیاط از قول گسترش تولید انرژی‌های تجدیدپذیر استقبال کردند، اما گفتند که تعهد ارائه شده از سوی شرکت‌های نفت و گاز «سبزنامی» است.

پروفسور بیل هیر، مدیر «کلابمیت آنالیتیکس» و نویسنده گزارش‌های متعدد تغییر اقلیم سازمان ملل گفت: «هن خیلی شک دارم.»

او گفت: «چالش واقعی برای بخش نفت و گاز این است که از تولید نفت و گاز فاصله بگیرند. هر گام دیگری واقعاً بی‌اهمیت است.»

فاتح بیرول از سازمان بین‌المللی انرژی (آی‌ای‌ای)

گفت که صنعت سوخت‌های فسیلی باید تصاعد ناشی از مراحل تولید را تا سال ۲۰۳۰ کاهش دهد، یعنی ۲۰ سال زودتر از آنچه قول آن داده شده است. این ۱۵ درصد کل تصاعد جهان را شامل می‌شود و این حتی پیش از آن است که گازهای ناشی از سوزاندن محصولات آنها را در خودروها و خانه‌ها در نظر بگیریم.

او گفت که این صنعت اکنون در دوی «رو در روی واقعیت قرار گرفته... آیا شریک باقی جهان خواهد شد... یا به طرح‌های تجاری خود خواهد چسبید؟» سلطان جابر، رئیس کاپ ۲۸، روز شنبه در سخنانی در این اجلاس گفت که با قول تازه «کشورها و شرکت‌های بیشتری از بخش‌های بیشتری نسبت به هر زمان در گذشته، برای تحقق هدف مهم ۱.۵ درجه سانتیگراد صف آرایی کرده‌اند.»

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

ادامه مطلب ...

رهبران جهان در نشست سال ۲۰۱۵ اقلیمی پاریس قول دادند میانگین دمای زمین نسبت به دوران ماقبل صنعتی از ۱.۵ درجه بالاتر نرود.

سوزاندن مقادیر عظیمی نفت، گاز و زغال عامل تغییر اقلیم است، با این حال رهبران هنوز نمی‌توانند بر سر سرعت ترک آنها توافق کنند.

آقای جابر قول روز شنبه را «یک گام اول بزرگ» خواند.

او گفت: «درحالی که خیلی از شرکت‌های ملی نفت برای اولین بار اهداف صفر خالص

تا ۲۰۵۰ را اتخاذ کرده‌اند، می‌دانم که آنها و دیگران می‌توانند و باید بیشتر تلاش کنند.

ما می‌خواهیم کل این صنعت ۱.۵ درجه سانتیگراد را در دسترس نگاه دارد و حتی

اهداف بلندتری برای کربن‌زدایی معین کند.» امارات متحده عربی می‌گوید که «منشور

کربن‌زدایی»، مهار تغییر اقلیم را تسریع خواهد کرد چون شرکت‌های نفت و گازی که

مسئول ۴۰ درصد تصاعد جهان هستند

قول داده‌اند تا سال ۲۰۵۰

به صفر خالص برسند.

رسیدن به صفر خالص یعنی گازهای گلخانه

ای بیشتری به اتمسفر اضافه نشود.

با این حال کارول مافت، رئیس «مرکز قوانین بین‌المللی محیط زیست» گفت که تنها راه

«کربن‌زدایی» از نفت و گاز توقف تولید آنها «به سرعت، به طور کامل و به طور دائمی»

است.

«هرچیزی کمتر از این فقط سبزنمایی بیشتر از طرف این صنعت است.»

پنجاه شرکتی که همچنین شامل شرکت نفت ملی امارات متحده عربی می‌شود، همچنین

قول داده‌اند تصاعد گاز متان که در فرآیند تولید نفت و گاز منتشر می‌شود را تا ۲۰۳۰

کاملاً متوقف کنند. متان عمر خیلی کمتری از دی اکسید کربن در اتمسفر دارد اما اثر

گرمایشی آن خیلی بیشتر است.

آنتونیو گوتش، دبیرکل سازمان ملل، روز شنبه در این گفت‌وگوها گفت که جهان باید

سوخت‌های فسیلی را به موقع «ترک کند» تا جهان بتواند مانع فراتر رفتن

افزایش دما از

۱.۵ درجه سانتیگراد شود.

تینا استایگ، فرستاده اقلیمی جزایر مارشال، که یکی از آسیب‌پذیرترین ملل در برابر تغییر

اقلیم است گفت: «شتاب سریع انرژی‌های پاکیزه لازم است، و ما خواستار سه برابر شدن

انرژی‌های تجدیدپذیر شده‌ایم. اما این فقط نیمی از راه حل است. این قول نمی‌تواند

کشورهایی که همزمان درحال گسترش تولید سوخت‌های فسیلی هستند را دوستان طبیعت

جلوه دهد.»

ریاست امارات متحده عربی بر این کنفرانس باعث انتقاد شده است، چون این یکی از ده

کشور بزرگ تولیدکننده نفت و گاز در جهان است و سلطان جابر رئیس کاپ ۲۸ ریاست

شرکت عظیم ملی نفت ابوظبی (ادنوک) را به عهده دارد.

شنبه سومین روز این کنفرانس بود و رهبران بیشتری در آن سخنرانی کردند.

پاپ فرانسیس که به دلیل بیماری نتوانست در کنفرانس شرکت کند در پیامی که در کاپ

۲۸ قرائت شد گفت که انرژی‌های تجدیدپذیر و همچنین «حذف سوخت‌های فسیلی، و

آموزش یک سبک زندگی کمتر وابسته» برای نجات جهان ضروری هستند.

رقابتی داغ از قلب تاریخ؛

چرا پیروزی مراکش بر اسپانیا در جام جهانی جنجالی شد؟

اسپانیا تعلق دارند. مراکش مدت‌هاست که می‌گوید این دو شهر باید تحت کنترل این کشور باشند. با توجه به این که مهاجران آفریقایی تلاش می‌کنند با رسیدن به سنوآتا و ملییه وارد اروپا شوند، مرز این دو شهر با مراکش به نقطه‌ای جنجالی در روابط دو کشور بدل شده است. ژوئن ۲۰۲۲ در مرز ملییه، هنگامی که نیروهای گارد مرزی مراکش با استفاده از باتوم و گاز اشک‌آور تلاش می‌کردند مانع عبور جمعیت از حصار ۶ متری مرزی شوند، دست‌کم ۳۷ نفر جانشان را از دست دادند.

مراکش در سراسر مدیترانه و در تاریخ گذشته اسپانیا موثر بوده است. در اندلس تاثیر چشمگیر اسلامی، بربر و موری دیده می‌شود که فرهنگ، زبان و معماری اسپانیایی را شکل داده است. والنسیا، شهری که شفیق در آن تحصیل می‌کند، زمانی «مدینه التراب» (شهر خاک) نام داشت و هنوز در آن بناهایی متعلق به دوران حکومت اعراب در قرن چهاردهم دیده می‌شوند.

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

می‌کند: «به شخصه تا یک روز بعد از پیروزی‌مان مقابل اسپانیا نمی‌توانستم بیرون بروم. اوضاع در چت گروهی دانشگاه خیلی خوب به نظر نمی‌رسید. آنجا سرشار از نفرت‌پرکنی بود و برای بیرون رفتن احساس امنیت نمی‌کردم.»

«بازی مقابل اسپانیا به دلیل سابقه تاریخی که باهم داریم کمی متفاوت بود. چه می‌بردیم و چه می‌باختیم، موضوع را شخصی در نظر می‌گرفتم. آن‌ها هم همین‌طور بودند. واژه‌های نفرت‌آمیز در چت دانشگاه ربطی به بازی نداشتند. بیشتر در مورد استعمار بود و این که ما اینجا می‌آیم تا از فرصت‌های آن‌ها استفاده کنیم و چیزهایی از این دست. اوضاع خیلی داغ بود.»

تحصیلات دانشگاهی شفیق را از مراکش به اسپانیا کشاند، درست مثل ۸۰۰ هزار نفر از هموطنانش این ماجرای داغ در نتیجه یک تاریخ درهم تنیده است. تنش کنونی دو کشور بیشتر به دلیل دو شهر ساحلی سنوآتا و ملییه است. این‌ها دو شهر در مرز مدیترانه‌ای مراکش هستند که از ۵۰۰ سال پیش به

یک پناهنده به سبک پانلکا که توپ را به قعر دروازه اسپانیا فرستاد.

اونای سیمون، دروازه‌بان اسپانیا، به سمت راست دروازه شیرجه زد و بجای این که به توپ نزدیک شود، از آن دور شد. اشرف حکیمی، بازیکنی که در مادرید به دنیا آمده اما برای مراکش بازی می‌کند، جشن گرفت.

سرمربی و هم‌تیمی‌هایش فریاد کشیدند، داخل زمین بازی دویدند و او را دنبال کردند و پس از آن بود که جشن در نقاط مختلف دنیا شروع شد.

در لندن و در خیابان اجور، ماشین‌ها بوق می‌زدند، دود ناشی از وسایل آتش‌بازی فضا را پوشانده بود و پرچم‌ها در هوای سرد دسامبر به اهتزاز درآمده بودند. در پاریس، برلین و روتردام هم اوضاع این‌گونه بود. در شهر والنسیا اسپانیا اما اوضاع کمی پیچیده‌تر بود. پیروزی مراکش در یک‌هشتم‌نهایی جام جهانی ۲۰۲۲ گذشته و حال را پیش روی هم گذاشته بود.

لینا شفیق دانشجویست. او که در کازابلانکای مراکش به دنیا آمده در دانشگاه پلی‌تکنیک والنسیا تحصیل

ادامه مطلب ...

امروزه بیش از ۸۰۰ هزار مراکشی در اسپانیا زندگی می‌کنند که بزرگ‌ترین جمعیت مهاجران این کشور هستند.

شفیق می‌گوید: «این نزدیک‌ترین کشور اروپایی به مراکش و در نتیجه آسان‌ترین محل برای رفتن است.»

توفیق م دیگر مراکشی است که به اسپانیا رفته است. هرچند که او به ریاض، پایتخت این کشور بازگشت و پیروزی در بازی یک‌هشتم نهایی جام جهانی را آنجا دید.

او گفت: «یک فرآیند احساسی بود که بالا و پایین داشت. اوضاعی به شدت دراماتیک بود. خوشبختانه ماجرا برای ما با پایان خوش همراه بود و همین طور رضایت خاطر و مقدار زیادی باور به معجزه.»

«پیروزی مقابل اسپانیا واقعا لذتبخش بود به این

من بوده‌ام، اتفاق بدی نیفتاده است.»

البته اوضاع همه جا هم این قدر آرام نیست

انتشار تصاویری در شبکه‌های اجتماعی که ظاهرا درگیری بین طرفداران زن مراکش و پلیس در شهر سئوتا را نشان می‌داد، موجب دستگیری شماری در شهر گرانادا اسپانیا شد.

بسیاری از هواداران مراکش مانند شفیق و توفیق، به تازگی یا مدتی قبل کشورشان را ترک کرده‌اند.

۱۴ بازیکن تیم ملی مراکش که در جام جهانی ۲۰۲۲ بازی کرد در خارج از این کشور متولد شده‌اند و «شیرهای اطلس» روابط نزدیکی با کشورهای مانند فرانسه، اسپانیا و هلند دارند.

ولید رکاکی، سرمربی مراکش، گواهی بر این مدعاست. او که متولد فرانسه است، در اسپانیا فوتبال بازی کرده ولی از نظر حسی و بین‌المللی همواره یک مراکشی بوده است.

فقط پدر و مادر باید آن را به شما یاد دهند و بسیاری از بازیکنان فقط به تمایز یافتن حرف می‌زدند.»

«برای همین خیلی دلگرم‌کننده است که می‌بینید به رغم این که آن‌ها در کشورهای دیگری بزرگ شده‌اند، هنوز مراکش را در درونشان دارند.»

آن پیروزی در زمین بازی عقده حقارت ناشی از عقب ماندن مراکش در صحنه بین‌المللی را از بین برد.

یاسین بونو، دروازه‌بان مراکش، که در پیروزی مقابل اسپانیا سه ضربه پنالتی را گرفت، به بی‌بی‌سی گفت:

«به نظرم گاهی یک بازیکن مراکشی یا آفریقایی هنگامی که مقابل تیم‌هایی از اروپا یا آمریکای جنوبی بازی می‌کند، عقده دارد.»

«مراکش نشان داد که در جام جهانی بعدی می‌توان انتظار عملکردی مشابه ما را از سایر تیم‌های آفریقایی داشت. ما به عنوان یک تیم در باز کردیم

و نشان دادیم که شکست دادن تیم‌ها و بازیکنان بزرگ ممکن است.» رقابت مراکش و اسپانیا در زمین فوتبال به سطح تازه‌ای رسیده است، هرچند که آن‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند.

مراکش همراه با اسپانیا قرار است به طور مشترک میزبان جام جهانی ۲۰۳۰ باشد؛ اتفاقی که قرار است در کنگره سال آینده فیفا تأیید شود.

توفیق گفت: «به نظرم پیشنهاد میزبانی مراکش و اسپانیا این دو کشور را به هم نزدیک‌تر می‌کند، معتقدم که دو کشور تا زمانی که منافع مشترک داشته باشند به هم نزدیک خواهند بود.»

«هرچند که دست آخر آن‌ها رقیب هم هستند و این رقابت هیچگاه از بین نخواهد رفت.»

شفیق می‌گوید: «ما این حقیقت که مربیان قبلی‌مان مراکشی نبودند را دوست نداریم. به همین دلیل این بار ماجرا از همان اول متفاوت بود. حس می‌کردم که او هم به اندازه بازیکنان و تماشاگران تشنه پیروزی بود، چون این برایش معنای زیادی داشت.»

او معتقد است که ریشه‌های مراکشی در صحبت کردن بازیکنان با یکدیگر و شیوه بازی تیم، به یک اندازه دیده می‌شد: «خیلی از بازیکنان در کشوری دیگر بزرگ شده‌اند اما احساس می‌کردم که آن‌ها کماکان سوپه مراکشی‌شان را حفظ کرده‌اند.»

«برای مثال تمایز یافتن (زبانی در شمال آفریقا) این یک زبان خیلی قدیمی است که سینه به سینه منتقل می‌شود و آن را در مدارس آموزش نمی‌دهند.

دلیل که ما تاریخی طولانی در رقابت باهم داریم. این فقط محدود به ورزش نیست و شامل سیاست، اقتصاد و نظامی‌گری هم می‌شود. این یک نتیجه بسیار شیرین بود.»

در والنسیا، شهری که شفیق بازی را دید، هر بازی «شیرهای اطلس» (لقب تیم مراکش) با حضور گسترده نیروهای پلیس همراه می‌شود.

او می‌گوید: «هر بار که مراکش بازی دارید، تعداد زیادی مأمور پلیس بیرون می‌آیند، چون می‌دانند که تعداد زیادی مراکشی در صحنه حاضر خواهند بود. احساس خوبی نیست که فقط وقتی مراکش بازی دارد، پلیس حاضر می‌شود، ولی تا به حال جایی که

مناقشه بر سر تندیس‌های پارتنون دیدار نخست‌وزیر یونان با همتای بریتانیایی‌اش در لندن را لغو کرد

مناقشه‌ای دیپلماتیک میان یونان و بریتانیا بر سر تندیس‌های پارتنون باعث شده است که نخست‌وزیر بریتانیا دیدار قریب‌الوقوع خود با همتای یونانی‌اش را در دفتر نخست‌وزیری در لندن، لغو کند. سخنگوی نخست‌وزیر یونان گفته است از لغو شدن ناگهانی این دیدار سرخورده شده است و کریاکوس میتسوتاکیس، نخست‌وزیر یونان پیشنهاد زمان جایگزین برای این دیدار را رد کرده است. لغو این دیدار یک روز پس از آن روی داد که نخست‌وزیر یونان در گفتگو گفت این تندیس‌های مرمرین باید به یونان بازگردانده شوند و وجود نیمی از آثار در لندن و نیم دیگر در یونان مثل این است که «مونالیزا را به دو نیم کنید.»

سخنگوی نخست‌وزیر یونان گفت: «یونان و بریتانیا تاریخ بلندی از دوستی و همکاری دارند و دولت یونان از این تصمیم شدید یک‌خورده است. نخست‌وزیر یونان منتظر گفتگو درباره موضوعاتی مورد علاقه دو طرف، از جمله جنگ اسرائیل در غزه و اشغال اوکراین توسط روسیه در این دیدار بود.»

منابع نزدیک به دولت یونان می‌گویند آقای میتسوتاکیس از این تصمیم دولت ریشی سوناک «تاراحت و گیج» شده است.

قرار بود این دیدار روز سه‌شنبه هنگام ناهار انجام شود و حدود ۴۵ دقیقه طول بکشد اما ظاهراً مصاحبه آقای میتسوتاکیس با لارا کونسبرگ

نخست‌وزیر بریتانیا را ناراحت کرده است. دولت بریتانیا تأیید کرده که هنگام لغو این دیدار پیشنهاد کرده که نخست‌وزیر یونان در عوض با معاون آقای سوناک ملاقات کند. یک منبع ارشد حزب محافظه‌کاری می‌گوید: «عملی شدن این دیدار بعد از اظهارات نخست‌وزیر یونان غیر ممکن شد. موضع ما روشن است. این مجسمه‌ها بخشی از کلکسیون دائم موزه بریتانیا هستند و به اینجا تعلق دارند. هر سیاستمدار بریتانیایی که بگوید این موضوع قابل مذاکره است بی‌احتیاطی کرده است.» حالا نخست‌وزیر یونان باید بدون دیدار با همتای بریتانیایی خود به کشورش بازگردند. سیاست را در این مناقشه نباید دست کم گرفت.

محافظه‌کاران می‌گویند با توجه به مواضع علنی رهبر یونان درباره سرنوشت این مجسمه‌ها، ملاقات رهبر حزب کارگر با او ساده‌لوحی بوده است.

حزب کارگر می‌گوید اگر توافقی میان موزه بریتانیا و یونان برای وام دادن این مجسمه‌ها انجام شود، مانعی بر سر آن ایجاد نخواهد کرد. یک سخنگوی دولت بریتانیا گفته است هیچ برنامه‌ای برای تغییر قانون موزه بریتانیا که برداشتن اشیاء موجود در کلکسیون این را ممنوع می‌کند وجود ندارد.

با این همه وام گرفتن اشیاء این موزه نیاز به تغییر قانون ندارد و می‌تواند فارغ از نظر دولت

بریتانیا روی دهد.

بسیاری از محافظه‌کاران با چنین توافقی مخالفند. این مجسمه‌ها شناخته‌شده‌ترین آثار هنری مطرح در بحثی پر تنش هستند که بر سر لزوم بازگردانده شدن تمامی آثار هنری در موزه‌های جهان به کشور مبدأ در جریان است. لرد الگین، یک سرباز و دیپلمات بریتانیایی این مجسمه‌ها را از معبد پارتنون در اوایل قرن ۱۹ برداشت. دولت بریتانیا آنها را در سال ۱۸۱۶ به موزه بریتانیا تحویل داد.

تندیس‌های مرمرین بخشی از مجسمه‌هایی هستند که توسط فیداس مجسمه‌ساز برای تزئین معبد ۲۵۰۰ ساله پارتنون ساخته شده‌اند. گالری پارتنون در موزه آکروپولیس یک دهه پیش برای جای دادن این مجسمه‌ها بنا شده است. نمایشگاهی که در این گالری بریاست مجسمه‌های مرمرین اصل پارتنون و کپی‌های مجسمه‌هایی را که در بریتانیا و دیگر موزه‌های خارجی قرار دارد شامل می‌شود.

هیات امنای موزه بریتانیا در حال حاضر مشغول بررسی امکان وام دادن تندیس‌های مرمر به یونان است.

جورج آزیورن، رئیس هیات امنای این موزه در ماه اکتبر گفت به دنبال راهی است که بشود مدتی این تندیس‌ها را به یونان وام داد اما افزود «هر گونه توافقی باید شامل نمایش مجسمه‌های پارتنون یونان در بریتانیا نیز باشد.»

چرا زنان کمتر در فضای عمومی سؤال می‌کنند؟

است سؤالی که دارند را مطرح کنند. این در حالی است که نسبت حضور مردان به زنان به‌طور متوسط، برابر بوده است.

این واقعیت را هم باید در نظر داشت که کسانی که این جلسات را بررسی می‌کردند تنها به سؤال‌های پرسیده شده نگاه کرده‌اند و به کسانی که دست خود را به امید پرسیدن سؤالشان بالا برده‌اند توجه نکرده‌اند. در نتیجه این احتمال هم هست که گردانندگان جلسه سؤال مردان را برای مطرح شدن انتخاب کرده‌اند. تکرار زیاد این وضعیت که در آن مردان سؤال‌های بیشتری می‌پرسند به آنجا کشیده که در فضاهای دانشگاهی عده‌ای این جلسات را جلسات «پرسش و لباس مردانه» می‌نامند.

اما چه چیز زنان را از سؤال کردن منصرف می‌کند؟

ظاهراً مسئله این نیست که آن‌ها سؤالی برای پرسیدن ندارند. آلیسیا کارتر نتایج حاصل از پاسخ‌های ۶۰۰ فرد دانشگاهی از ۲۰ کشور را بررسی کرده است. جالب است که هم زنان و هم مردان گفته‌اند گاهی باینکه سؤالی داشته‌اند، داوطلب نشده‌اند که آن سؤال را مطرح کنند. اما تعداد بیشتری از زنان گفته‌اند دلیل اینکه از پرسیدن سؤالشان صرف‌نظر کرده‌اند این است که نتوانسته‌اند بر ترس و ضعف اعصابشان غلبه کنند. آن‌ها نگران بودند که نکند اصل مطلب را درست متوجه نشده‌اند و یا اینکه سخنران بسیار حاذق و ترسناک بوده یا اینکه فکر کرده‌اند آن‌ها به اندازه کافی باهوش نیستند که سؤال خوبی بپرسند.

هیچ‌کس دلش نمی‌خواهد جلوی سی صد نفر دیگر سؤالی بپرسد که در جواب بشنود نکته اصلی مطلب را نگرفته است. این تحقیق نشان می‌دهد این احتمال بیشتر از بقیه دلایل زنان را از پرسیدن سؤال‌هایشان بازمی‌دارد.

مردان دو برابر زنان گفته‌اند وقتی حس کرده‌اند در صحبت‌های سخنران اشتباهی وجود دارد، انگیزه پرسیدن سؤال پیدا کرده‌اند.

ادامه مطلب در صفحه بعدی ...

من در طول این سال‌ها ده‌ها برنامه رادیویی اجرا کرده و صدها جلسه و نشست عمومی را با حضور مخاطب زنده مدیریت کرده‌ام. بخش پرسش و پاسخ بخش مهمی از این جلسات است و من می‌خواهم همه احساس راحتی کنند و اگر سؤالی در ذهنشان می‌جوشد آن را مطرح کنند. اما باوجود آنکه سعی می‌کنم مردم احساس راحتی و آرامش کنند، وقتی دست‌ها بالا می‌روند، همیشه تعداد مردانی که آماده‌اند سؤالی بپرسند بیشتر از زنان است. اغلب اولین دست‌هایی که بالا می‌رود دست مردان است.

البته این امکان هم وجود دارد که زنان سؤال‌های کمتری برای پرسیدن دارند و ایرادی هم ندارد. اما بارها و بارها پیش آمده، وقتی بعد از جلسه در صف دستشویی زنان ایستاده‌ام، زنانی از حضuran جلسه سؤال‌هایی که داشته‌اند و در جلسه مطرح نکرده‌اند را به من گفته‌اند. سؤالی که برای من پیش می‌آید این است که چرا چنین اتفاقی می‌افتد؟ داده‌ها در این مورد کل داستان را نشان نمی‌دهند اما سال‌ها مواجه شدن با این موقعیت من را بر آن داشت تا نگاهی به آمار بیندازم. بیشتر تحقیقات در این زمینه با مشاهده شرکت‌کنندگان در کنفرانس‌های آکادمیک و در فضای دانشگاهی انجام شده و نه با بررسی گردهمایی‌های عمومی تر اما نتیجه این تحقیقات همچنان می‌تواند آموزنده و مفید باشد. شواهد نشان می‌دهد آنچه من تجربه کرده‌ام منحصر به فرد نیست بلکه روندی عادی است.

به‌عنوان مثال که شوشانا دیویس در مطالعه‌ای که در دانشگاه کالیفرنیا در برکلی انجام داده و نتیجه آن در سال ۲۰۲۲ منتشر شد، به مشاهده نشست تا ببیند در آخر کنفرانسی که در آن افرادی با تخصص‌های متنوع از زیست‌شناسان تا فیزیکیان ستاره‌شناس تا اقتصاددان حضور داشتند چه کسی سؤال می‌پرسد. این یکی از آن کنفرانس‌هایی بود که اگر در آن سؤالی دارید باید از جایتان بلند شوید و درحالی‌که همه شمارا نگاه می‌کنند، در صفی پشت میکروفون بایستید. ۶۳ درصد از شرکت‌کنندگان جلسه مرد بودند بنابراین در نظر اول می‌توان حدس زد ۶۳ درصد سؤالات از طرف مردان باشد. اما در واقعیت ۷۸ درصد مردان سؤال‌های خود را پرسیدند.

مطالعه نشان می‌دهد زنان کمتر از مردان ممکن است سؤال خود را بپرسند. در تحقیقی دیگر که آلیسیا کارتر که اکنون در یونیورسیتی کالج لندن است انجام داد، این موضوع در ۲۵۰ سمینار دانشگاهی دیگر در ۱۰ کشور مورد بررسی قرار گرفت. خانم کارتر به این نتیجه رسید که زنان دو برابر و نیم کمتر از مردان ممکن

ادامه مطلب...

جاریس در تحقیقی که در ایالات متحده آمریکا انجام داد متوجه شد زنان معمولاً میگویند آنقدر نگران می‌شوند که نمی‌خواهند سؤال بپرسند و هم‌زمان مردان گفته‌اند گاهی از پرسیدن سؤال صرف‌نظر می‌کنند تا برای دیگران هم فضای پرسیدن سؤال فراهم باشد. این یعنی بعضی از مردان به شکل فعال و خودخواسته سعی می‌کنند در جلسات پرسش و پاسخ صدای غالب نباشند. مردان دو برابر زنان گفته‌اند وقتی حس کرده‌اند در صحبت‌های سخنران اشتباهی وجود دارد، انگیزه پرسیدن سؤال پیدا کرده‌اند. این ممکن است ظالمانه به نظر برسد اما این جلسات، جلسات آکادمیک هستند که در آن سخنران‌ها در جواب به انتقاد به بخش‌های مختلف فرایند و کارشان صحبت می‌کنند. مطالعات همچنین به تفاوت جنس سؤال‌هایی که زنان و مردان می‌پرسند هم پرداخته‌اند. گاهی چنین گفته‌شده که مردان بیشتر سؤال‌های طولانی‌تر می‌پرسند و یا سعی می‌کنند بیش از یک سؤال در فرصتی که گرفته‌اند بپرسند. (پاورنکردنی است چند بار پیش‌آمده که در آخر جلسه‌ای گفته‌ام فقط برای یک سؤال سریع وقت داریم و بعد کسی که انتخاب کرده‌ام با این جمله شروع می‌کند که سه سؤال برای پرسیدن دارد.)

اما فقط مردان نیستند که تخلف می‌کنند. گیلیان سنداستورم از دانشگاه ساکس ۹۰۰ سؤال پرسیده شده در ۱۶۰ کنفرانس زنده یا جشنواره‌های آزاد برای عموم را بررسی کرد که مقاله‌ای آن به‌زودی منتشر خواهد شد. او به این نتیجه رسید در مورد این رفتار تفاوتی بین جنسیت‌ها وجود ندارد. سؤالی که زنان می‌پرسند هم می‌تواند به همان اندازه سؤال مردان طولانی و با بخش‌های مختلف باشد. خصوصیت سؤال‌هایی که مردان و زنان می‌پرسند هم باهم مقایسه شد. مثلاً شروع کردن سؤال با سلام کردن به سخنران، تقدیر از کار آن‌ها و معرفی کردن خودشان. تنها تفاوت بین زنان و مردان در این موارد این بود که زنان با احتمال بالاتری به سخنران سلام می‌کنند.

جلب توجه

پس تنها تفاوتی که می‌توان به آن پرداخت است این است که چه کسانی در وهله اول برای پرسیدن سؤالشان داوطلب می‌شوند.

می‌توان گفت از آنجایی که هیچ‌وقت در جلسات آنقدر وقت نیست که همه سؤال‌هایشان را بپرسند، اگر کسی داوطلب نشود چندان مهم نیست. اما مشکل اینجاست که اگر نیمی از مخاطبان حاضر در جلسه برای شرکت در پرسش و پاسخ بی‌تعمیل باشند، نمی‌توانید سؤال‌های متنوع و جالبی داشته باشید. تحقیقات انجام‌شده تا اینجا فقط صرفاً روی زنان و مردان متمرکز بوده است اما بسیار جالب‌تر است که بفهمیم آیا گروه‌های اجتماعی که کمتر موردتوجه قرار می‌گیرند و گروه‌هایی به حاشیه رانده‌شده هم از مطرح کردن سؤال‌هایشان عقب می‌کشند یا نه.

سؤال کردن در فضای کاری باعث می‌شود موردتوجه قرار بگیرید و اگر می‌خواهید شغل‌های بهتری پیدا کنید، شناخته‌شده بودن اهمیت دارد. در تحقیقی که جان هان لوژانگ طی کنفرانسی در فرانسه در انستیتو پاستور انجام داد به این نتیجه رسید شرکت‌کنندگان نام کسانی که

سؤال‌های زیادی پرسیده‌اند را به خاطر داشتند. البته این به آن معنی نیست که نام آن‌ها همیشه به نیکی به خاطر مانده است، شاید آن‌ها را به خاطر سؤال‌های پشت سر هم و بی‌موردی پرسیده‌اند به یاد بیاورند. در نتیجه تنها تفاوت در مورد کسانی است که اول‌ازهمه برای پرسیدن سؤال داوطلب می‌شوند.

مشکل دیگری که در زمینه‌ی کمتر سؤال پرسیدن زنان وجود دارد این است که زنان معمولاً زندگی آکادمیک خود را در حالی شروع می‌کنند که نمونه‌ها و زنان شاخصی که سؤال‌های خود را می‌پرسند پیش روی خود ندارند تا از آن‌ها الگو بردارند. زنانی که به آن‌ها نشان دهند لازم نیست از پرسیدن سؤال‌های خود نگران باشند.

راه‌حل‌ها

اما برای اینکه زنان بیشتری برای پرسیدن سؤال‌های خود قدرت پیدا کنند چه کارهایی باید انجام داد؟

در نگاه اول به نظر می‌رسد دوران همه‌گیری کرونا راهی به جلو پیش روی ما قرار داده است. وقتی در دوران کرونا تمام گردهمایی‌ها و مراسم به‌اجبار به فضای مجازی منتقل شد، این امکان پیش آمد که بدون حرف زدن بتوان سؤال‌های خود را مطرح کرد. حالا می‌شد با تایپ کردن سؤال خود در یک چت، گاهی حتی به‌صورت ناشناس سؤال خود را پرسید دیگر لازم نبود در آن وضعیت معذب‌کننده با دست بالا ماند و امیدوار و هم نگران گرفتن اجازه به مطرح کردن سؤال ماند. کار نکردن میکروفون دیگر مشکلی نبود و لازم نبود درحالی که سؤالتان را می‌پرسید نگران نگاه کردن دیگران باشید. این روزها، بعد از دوران کرونا، تعداد بیشتری از جلسات و گردهمایی‌ها این امکان را برای حضار ایجاد کرده‌اند که با کمک یک اپلیکیشن سؤال‌های خود را بفرستند. به این ترتیب مدیر جلسه فهرستی از سؤال‌های حضار روی تابلت خود دریافت می‌کند. حتی بهتر از این: اگر سؤال شما پیش‌ازاین در جلسه پرسیده شده و سخنران درباره آن توضیح داده و شما حواستان نبوده (ترسی که همیشه گریبان من را وقتی مخاطب جلسه‌ای هستم گرفتارم می‌کند)، مدیر جلسه که کارش توجه به این مسائل است، سؤال شما را کنار خواهد گذاشت و آن را دوباره نخواهند پرسید. با توجه به این شرایط جدید توقع داریم بخشی از نگرانی و اضطراب زنان در سؤال کردن از بین برود. آیا این یعنی در جلساتی که در فضای مجازی برگزار می‌شوند تعداد زنان و مردانی که سؤال می‌پرسند مساوی است؟ بر اساس تحقیق خانم ژانگ، خیر. چنین نیست. وقتی سؤال اول جلسه را یک مرد می‌پرسد، زنان کمتری

برای پرسیدن سؤال‌های خود یا پیش می‌گذارند. ژانگ تعداد سؤال‌هایی که زنان و مردان پرسیدند را در کنفرانسی در فرانسه که به‌صورت آنلاین و درباره بیوانفورماتیک در ماه ژوئن ۲۰۲۱ انجام شد، ثبت کرد. این حوزه‌ای از دانش است که پیش‌ازاین بیشتر شرکت‌کنندگان در سمینارهای آن را مردان تشکیل می‌دادند اما وقتی کنفرانس به‌صورت آنلاین برگزار شد تعداد زنان و مردان شرکت‌کننده تقریباً برابر بود. با این‌وجود مردان ۱۱۵ سؤال پرسیدند و زنان ۵۷ سؤال. بالاتر بودن سن هم در اینجا تأثیرگذار بود. مردان بالای ۲۵ سال نه برابر بیشتر از زنان جوان‌تر و افرادی از اقلیت‌های جنسیتی سؤال پرسیدند. خانم سند استورم معتقد است گردانندگان جلسات نقش مهمی در ایجاد حس راحتی در شرکت‌کنندگان دارند تا بتوانند با خیال راحت سؤال بپرسند. در مطالعه خانم ژانگ، جنسیت مدیر جلسه تأثیری در نتیجه نداشت. مدیران جلسه قطعاً می‌توانند از روش‌هایی برای تغییر در وضعیت موجود استفاده کنند.

یکی دیگر از نتایج تحقیق این بود که وقتی سؤال اول جلسه را یک مرد می‌پرسد، زنان کمتری برای پرسیدن سؤال‌های خود یا پیش می‌گذارند. گویا با این کار از همان اول لحن جلسه شکل ثابتی پیدا می‌کند و بقیه جلسه با همین روند پیش می‌رود. بنابراین شاید یکی از راه‌حل‌ها این باشد که بگذاریم اولین سؤال را یک زن بپرسد. در شکل ایده آل، زنی که سن چندان بالایی ندارد، البته این در صورتی است که زنان کم سن تردست خود را برای پرسیدن سؤال بالا برده باشند. من گاهی که هیچ زنی دستش را برای سؤال پرسیدن بالا نبرده است، به حضار جلسه با صراحت در مورد مطالعاتی که در این زمینه انجام‌شده است گفتم و بعد پرسیدم آیا زنی در جمع هست که بخواهد اول‌ازهمه سؤالش را مطرح کند.

قبل از پرسش و پاسخ، وقت استراحت بدهید. همین تحقیق راه‌های دیگری هم پیشنهاد می‌دهد. یکی از آن‌ها این است که بعد از پایان سخنرانی یا جلسه گفتگوی اصلی و قبل از شروع جلسه پرسش و پاسخ، زمانی برای استراحت در نظر بگیرید. این فرصت به شرکت‌کنندگان امکان می‌دهد سؤال‌هایی که دارند را با اطرافیان‌شان در میان بگذارند. من این کار را امتحان کرده‌ام و در نتیجه آن سؤال‌های خیلی بیشتری مطرح می‌شود چون شرکت‌کنندگان فرصت داشته‌اند سؤال‌های خود را با دیگران آزمایش کنند و بفهمند آیا سؤالشان احتمالاً است و یا آیا سخنران در صحبت‌هایش جواب آن را داده و فرد حواش پرت بوده و متوجه نشده است. در ضمن زنان در جلساتی که طولانی‌تر هستند سؤال‌های بیشتری می‌پرسند. شاید لازم است زمان بیشتری به پرسش شرکت‌کنندگان اختصاص داد، البته میدانم این برای همه خوشایند نیست.

در حال حاضر ما چاره‌ای نداریم جز اینکه از تحقیق‌هایی که در محیط‌های آکادمیک انجام‌شده‌اند استفاده کنیم. اما بسیار جالب خواهد بود که بدانیم شرایط در جلساتی که برای عموم مردم است چگونه است و آیا همین اتفاق می‌افتد یا نه. فایده این راه‌کارها این است که فقط به زنان کمک نمی‌کنند بلکه به هر کس که حس به گوشه رانده شدن و ندیده گرفته شدن دارد و کمتر حرف می‌زند، امکان صحبت کردن می‌دهد.

افغان پست AFGHAN POST

خدمات پستی
در افغانستان

بررسی علل کاهش تنوع
حیات وحش در ولایت هرات

TAKHASOS

Monthly-184-185

کارگاه آموزشی:
نقش مساعدت‌های
حقوقی در دسترسی
به عدالت

کارگاه آموزشی:
تکنالوژی و تحقیقات علمی

